

Konopí v kurzu

Konopnému byznysu se v Česku daří. Hráči na trhu meziročně zvýšili tržby o více než pětinu.

BYZNYS
str. 12–13

Tesco prodalo OC Letňany

Maloobchodní řetězec se zbavil své nejhodnotnější nemovitosti v České republice.

PRAHA
str. 11

📈 CZK/EUR • 27,025/-0,005 Kč 📈 CZK/USD • 24,521/-0,043 Kč 📈 PX • 897,76/-0,02 % 📈 EURO STOXX 50 • 3053,15/+0,98 % 📈 ZLATO • 1281,40 \$/-0,08 %

KOMENTÁŘ: NOSTALGIE, DONALD A GLOBALIZACE / str. 17

Krátce

Inflace zrychlila. Zdražuje obuv i pivo

Meziroční inflace v Česku v říjnu zrychlila tempo na 0,8 procenta ze zářijových 0,5 procenta. Stojí za tím zejména vývoj cen pohonných hmot, které v říjnu u čerpacích stanic zlevnily méně než v září. Rychleji rostly ceny obuvi. O téměř pět procent zdražily lihoviny a pivo. **str. 10**

Bookmakeři v Česku hlásí rekordní ztráty

Vítězství Donalda Trumpa v prezidentských volbách bylo pro české sázkové kanceláře natolik nepředpokládané, že na jeho výhru vypsaly neobvykle vysoké kurzy. Nyní musejí sázejícím vyplátit desítky milionů korun. **str. 14**

EU má novou obranu proti dumping z Číny

Evropská komise připravila nová pravidla pro anti-dumping tak, aby mohla dál postihovat nekale levné dovozy z Číny. Kritici tvrdí, že novinka ohrozí evropský průmysl. **str. 15**

45. prezident USA

Kresba Břetislav Kovařík

 twitter.com/e15news

JAN PAVEC:

Nezapomeňme na to, že @HillaryClinton vyhrála na absolutní počet hlasů. Je tedy dobře, že první projev Trumpa byl ve smířlivém tónu.

TÉMA str. 2–9

Američané se vzbouřili. Prezidentem bude Trump

■ **Amerika** se již nespokojí s ničím jiným než s tím **nejlepším**. Amerika je u mne vždy na prvním místě, řekl po svém vítězství **budoucí** prezident USA.

Hana Filipová

V půl deváté ráno středoevropského času se nejsilnější ekonomika světa dozvěděla, koho zvolila svým novým prezidentem. Zatímco demokraté rozpustili svůj volební mítink a John Podesta, šéf volebního štábu kandidátky Hillary Clintonové, poslal její příznivce ze shromáždění v New Yorku domů bez jakéhokoli vyjádření, v jiné části města se začínalo slavit. „Toto je historická noc,“ řekl republikánský guvernér Mike Pence nadšenému davu v republikánském volebním štá-

bu v hotelu Hilton Midtown. „Američané promluvili. Američané zvolili svého nového šampiona,“ dodal. Šampion se objevil vzápětí. S malým zpožděním, zato s celou suitou své rodiny na pódium rozvázně dokráčel vítěz. Pětačtyřicetý prezident USA. Donald Trump. „Promiňte mi zpoždění,“ omlouval se z pódia, „ale telefonovala mi Hillary Clintonová, aby mi – aby nám – gratulovala.“

Vítězství republikánského kandidáta, který jako první vstoupí do Bílého domu jako sedmdesátník, se nerodilo úplně lehce. Průzkumy po-

sledních dní sice favorizovaly Clintonovou, přesto se naděje neustále přelávaly. Nakonec se po jedné z nejvyhranějších kampaní americké historie u volebních místností takřka po celých Státech tvořily dlouhé fronty. A to přesto, že podle informací agentur mnoho Američanů volit odmítalo, protože ani jeden z kandidátů neodpovídal jejich představám a znamenal

špatnou, anebo ještě horší volbu. Oprávněných voličů je v USA téměř 232 milionů a podle různých odhadů se k volbám chystalo zhruba 130 milionů z nich. Předem, tedy předčasně či korespondenčně, svůj hlas odevzdalo více než 46 milionů voličů.

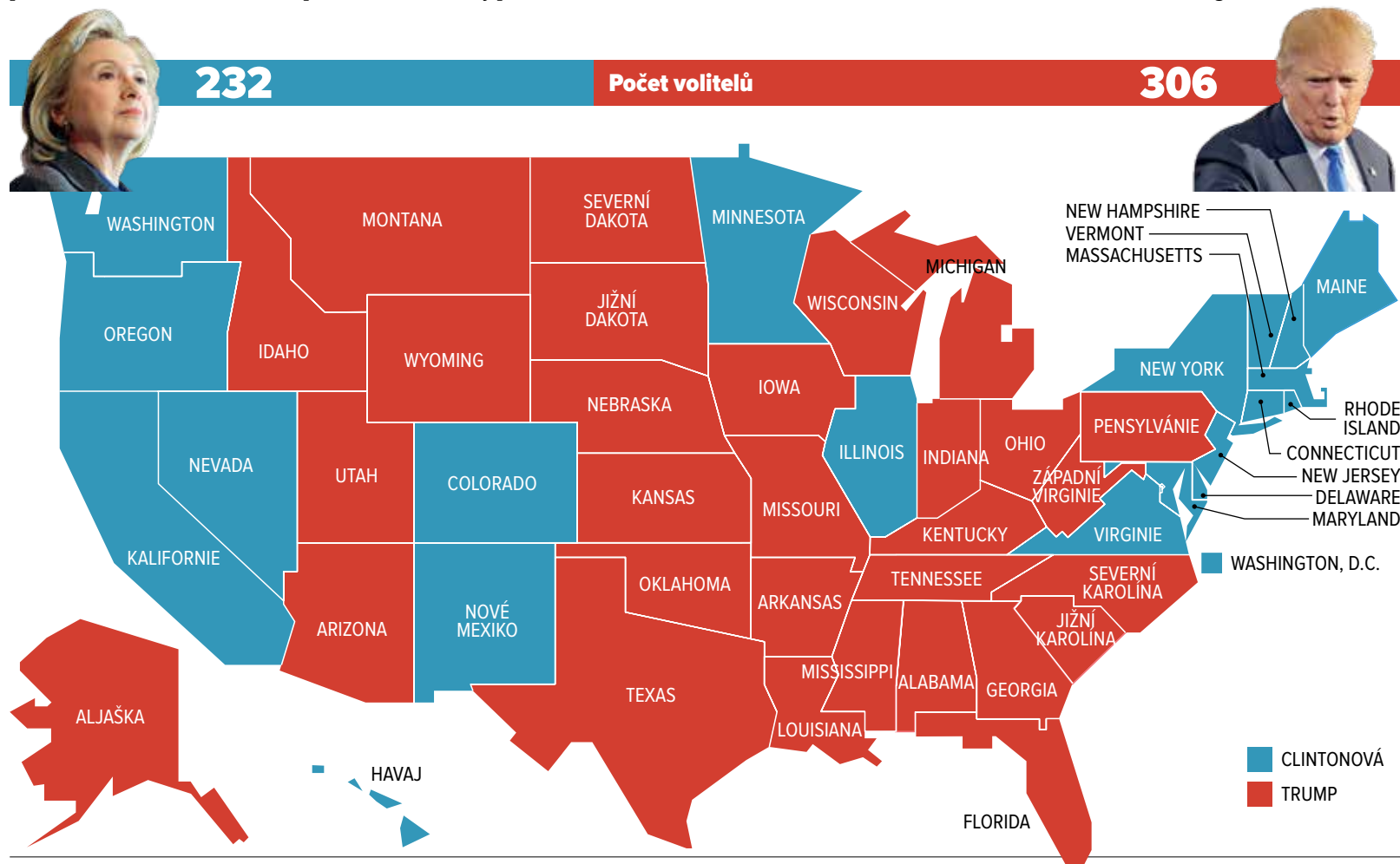
Od začátku hlasování byla blíže vítězství Hillary Clintonová. Její šance ale s počty odevzdaných hlasů a postup-

Tanec čísel

Clintonová navzdory svému celkovému nezdaru nashromáždí v absolutních číslech větší počet hlasů než její soupeř. Po sečtení výrazné většiny odevzdaných voličských lístků ve všech amerických státech má Clintonová náskok přes 150 tisíc hlasů před Trumpem. Ten však v rámci celých USA získal potřebný počet volitelů, tedy členů shromáždění, které příští měsíc nového prezidenta ve funkci potvrdí, což je pro konečný výsledek prezidentských voleb rozhodující. K úspěchu potřebuje kandidát v rámci celých Spojených států získat 270 z celkových 538 volitelů (viz mapa dole).

ně se zavírajícími volebními místnostmi v jednotlivých státech klesaly. Zlom přišel v půl čtvrté. Tehdy se začala pravděpodobnost klonit na stranu Donalda Trumpa. Vyhrál v tradičních republikánských baštách včetně Aljašky, kde se volební místnosti zavřely jako poslední, a získal navíc i většinu klíčových států včetně Floridy, Severní Karolíny či Ohia. Clintonová sice vyhrála tam, kde to veřejné průzkumy očekávaly – získala většinu demokratických států jako například nejlidnatější Kalifornii, plus další „regiony“ na západním i východním pobřeží USA, kromě toho Nové Mexiko či Colorado – na vítězství to však nestačilo.

„O výsledku voleb rozhodla přehlížená koalice nižších sociálních vrstev a voličů hlaďových po změně,“ komentoval situaci list The New York Times s tím, že jejich naděje má nyní paradoxně naplnit miliardář žijící v třípatrovém penthousu na elitářské Páté Avenue v centru Manhattanu, který odmítá sdílet detaily o svém majetku. „Každopádně Američané ukončili éru manželů Clintonových,“ dodala agentura AFP.

PĚTAČTYŘICÁTÝ. Podle Trumpa přichází po vypjaté kampani čas, aby se Spojené státy, republikáni, demokraté či nezávislí, opět spojili v jeden národ. „Slibuji, že budu prezidentem každého Američana,“ tvrdil včera z pódia v newyorském hotelu Hilton Midtown, zatímco projekce na fasádě nedalekého Empire State Building oznamovala městu i světu, kdo se stane 45. prezidentem USA.

Republikáni si udrží většinu v obou komorách Kongresu

■ Ve stínu globálně propírané volby prezidenta Američané hlasovali ještě o zákonodárných a guvernérech. Na řadě míst navíc v referendech rozhodovali o různých otázkách celostátního i ryze místního charakteru.

Republikánská strana si po volbách podle očekávání udrží většinu ve Sněmovně reprezentantů. Uvedly to televizní stanice NBC a ABC. Demokratické straně se už podle prvních odhadů nepodaří převzít kontrolu ani nad Senátem, a republikáni tak zřejmě budou v následujících letech ovládat obě komory parlamentu, což by mělo usnadnit vládu nového nájemníka v Bílém domě, republikána Donalda Trumpa.

Analytici před volbami předpovídali, že si republikáni ve Sněmovně reprezentantů udrží většinu. Demokratům ale dávali šanci na ovládnutí Senátu, který v současnosti kontrolují rovněž republikáni. Republikánská strana totiž obhájila mnohem

více křesel než demokraté. Přesto si i zde udrží většinu. Podle předběžných odhadů bude mít 52 senátorů, zatímco demokraté jen 48. Za republikány svá křesla v Senátu obhájili mimo jiné dva bývalí prezidentští kandidáti Marco Rubio a Rand Paul.

Kromě voleb prezidenta a výběru 435 zástupců ve Sněmovně reprezentantů a třetiny senátorů (34 křesel) se ve 12 státech a dvou

teritoriích vybírali také noví guvernéri.

Tři americké státy schválily v lidovém hlasování užívání marihuany pro rekreační účely. Dospělí starší 21 let budou moci v Kalifornii, nejlidnatějším státě USA, vlastnit unci (28,35 gramu)

marihuany a pěstovat šest rostlin. K rekreačním účelům se bude moci konopí užívat i v Massachusettsu a v Nevadě.

Další tři státy – Florida, Severní Dakota a Arkansas – sou-

hlasily s jejím užitím při léčbě nemoci, jakými jsou například rakovina, AIDS, epilepsie či žloutenka typu C.

V Coloradu voliči v referendu schválili asistovanou sebevraždu pro smrtelně nemocné pacienty. V několika státech se hlasovalo o trestu smrti. /čtk, hý/ **Sledujte E15.cz**

Užívání marihuany pro rekreační účely schválila referenda ve třech státech – Kalifornii, Massachusettsu a Nevadě.

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Den D(onald) v Louisianě

Úterý ráno. New Orleans nevstává do nejpříjemnějšího rána. Po předchozím bouřkovém dni a několika lokálních záplavách by se člověk nedivil, kdyby se lidé nechtělo vytáhnout paty z domu. Od brzkého rána se ale tvoří fronty před školami, knihovnami a požárními stanicemi, prostě všude, kde se volí. Po naplnění svého občanského práva si lidé odnášejí nálepky „Volil jsem“, a tak člověk v kavárně, obchodě, na ulici přesně vidí, kdo už to má za sebou. Tady se nečeká žádné překvapení. Že Louisiana připadne Trumpovi, je jasné už týdny před volbami. Z celé Ameriky pak po celý

den chodí zprávy, že volební účast bude vysoká.

Úterý odpoledne. Reportéři se hlásí ze sídla demokratů v New Yorku. V zatím prázdné nazdobené hale s pódium ve tvaru USA mluví s týmem Hillary Clintonové a na místě vládne pozitivní nálada. Demokraté si věří v důležitém státě – Floridě. Pokud bude Florida modrá, nemá Trump moc šancí. V deset hodin večer je ale jasné, že Florida připadne Donaldu Trumpovi. Mapa Spojených států pomalu červená a začíná se mluvit o studené sprše. Tyhle volby měli rozhodnout Hispánci a ženy. Hispánci na Floridě. K volbám přišli a podle odhadů jich bylo víc než před čtyřmi lety, což ovšem stále nestačilo. Ženy tak nějak všude. Příběhy žen různých generací, které dojatě mluvily o možnosti volit pro ženskou kandidátku, sice obletěly internet, ale nakonec moc neznamenaly. Hillaryno tažení na ženskou notu nezabralo.

Nastává dlouhý večer, dlouhá noc. Narůstající ztráta Hillary Clintonové vyvolává mírnou paniku mezi demokraticky naladěnými novináři. Komentáře, hledání chyb, otázky. Jak je možné, že tohle nepředpokládal jediný předvolební výzkum z poslední doby? Kde se schovávali všichni Trumpovi voliči? A kdo zapříčinil, že se schovávali, předstírali, styděli přiznat svou volbu? A další překvapení – státy, ve kterých v minulých volbách s přehledem vyhráli demokraté, jsou teď republikánské. Jsou tady miliony Američanů, kteří ještě poměrně nedávno chtěli za prezidenta liberálního Afroameričana a teď dali hlas konzervativnímu, útočnému Trumpovi s naprosto nečitelnou politikou. Pro jedny se v úterý odehrál v Americe zázrak, pro druhé noční můra. Je to teprve začátek.

Autorka je novinářka žijící v USA

ROZČAROVÁNÍ. Během nočního volebního shromáždění na Manhattanu zažívali příznivci Hillary Clintonové v posledních hodinách volby těžké rozčarování. Místo očekávaných oslav je šéf volebního štábu demokratické kandidátky poslal bez jakéhokoli vyjádření domů.

Trump zdražil Americe dluhy, burzy ale nesrazil

■ Zapomeňte na levné dluhy, vzkázali investoři Americe bezprostředně po oznámení vítěze prezidentských voleb.

Jaroslav Bukovský

Pouhých osm hodin od potvrzení Donalda Trumpa do čela Bílého domu stačilo k tomu, aby roční náklady na desetiletou půjčku Washingtonu narostly o pět procent. Americe se prodraží především dlouhodobé financování, podle dat Thomson Reuters nyní žádají věřitelé po Spojených státech za investici do zámořských dluhopisů vyšší úrok v případě půjček poskytnutých na dobu od pěti do třiceti let.

„Plány na rozsáhlé daňové škrtky při zachování vysokých vládních výdajů vedených chystanými investicemi do infrastruktury mohou do budoucna vést k podstatnému nárůstu amerického vládního dlu-

hu. Pokud by tak Donald Trump naplnil své předvolební sliby, věřitelé by zemi vnímali jako perspektivně rizikovější,“ uvádí hlavní ekonom Deloitte David Marek. Výnos požadovaný věřiteli Spojených států za půjčku rostl spolu s tím, jak se investoři zbavovali dlouhodobých dluhopisů americké vlády.

Co vyděsilo americké věřitele, to naopak pomohlo akciím. Štědré výdajové přísliby z americké pokladny i méně regulace pro některá odvětví odstartovaly éru Donalda Trumpa v čele Ameriky na Wall Street růstem. Akciový index Dow Jones otevřel první povolební den o více než čtvrt procenta silnější. Vydělat se dalo zejména na akciích farmaceutických firem, které v osobě novopečeného prezidenta tuší vstřícného partnera pro svůj byznys.

Unce
zlata propadla
v den prezidentské
volby na
1287
dolarů.

„Hillary Clintonová chtěla silnější regulaci sáhnout na marže farmaceutických firem a na jejich výdaje na reklamu,“ říká hlavní ekonomka Raiffeisenbank

Helena Horská. Akcie sektorových gigantů jako Pfizer nebo Gilead tak na počátku obchodování posilovaly i o více než osm procent. Větší volnost na zámořském trhu pomohla

k masivnímu růstu i jejich evropským protějškům, akcie farmaceutických firem jako Novartis a Sanofi zdražily o více než tři procenta.

ZA MOŘEM. Americké volby sledoval bez nadsázky celý svět. Tedy i makléři burzy ve Frankfurtu nad Mohanem.

Volbu Trumpa slavily na Wall Street i banky, největší hráči jako Bank of America, Wells Fargo nebo JP Morgan těžili z Trumpovy volby na startu kolem čtyř procent. „Příčinou je Trumpův příslib zrušit balík regulací finančního sektoru, známý jako Dodd-Frankův zákon,“ dodává Horská. Odvrácenou stranu amerických voleb pocítily především evropské automobilky s tradičním odbytem v zámoří. „Důvodem jsou především obavy, že ze strany nové administrativy dojde ke zvýšení cel a dalších překážek v dovozu aut,“ uvádí expert Moody's Analytics Tomáš Holinka. Samotná volba Donalda Trumpa byla nicméně

podle ekonomů pro finanční trhy teprve prvním z impulsů. „Od této chvíle dále budou trhy citlivě reagovat na každý Trumpův projev, kterým bude odhalovat své skutečné záměry. Vítězi a poražení se teprve budou formovat v této fázi,“ soudí hlavní ekonom UniCreditu Pavel Sobišek.

Finanční trhy během prvního povolebního dne postupně mírnily své reakce. Symbolem návratu ke stabilitě byl vývoj cen zlata. Zatímco drahý kov během střeční noci zprvu podražil o pět procent, během dne propadla unce zlata na 1287 dolarů, tedy níže než v několika dnech bezprostředně předcházejících prezidentským volbám.

Anketa

Co říkáte na zvolení Donalda Trumpa? Jaký to bude mít vliv na ekonomiku, respektive na váš byznys?

redakce E15

VÁCLAV MUCHNA
majitel
firmy Y Soft

Jako podnikatel a člověk s pravicovými ná-

zory bych nečekal, že někdy označím Obamu za docela dobrého prezidenta. Například jeho zdravotnická reforma mnoho nepřinesla, ale naši firmu, která má v USA svou pobočku, přijde kvůli stále dražšímu zdravotnímu pojištění již na dvě stě dolarů měsíčně za každého zaměstnance. Nicméně nyní se podobné věci jeví v podstatě jako maličkosti. Trumpův ekonomický program je slabý. Vidím velký problém v tendenci izolovat

americký trh a prosazovat na něm ochranná opatření. Když to zjednoduším: z pohledu podnikatele Trump nejspíš nebude dobrý prezident. Bude se s tím muset bezprostředně vyrovnat americký byznys i firmy jako Y Soft.

JOHN VANHARA
byznysmen
podnikající
v USA

Donald Trump slíbil sni-

žování daní, takže bych měl být rád. Kdysi jsem přečetl snad všechny možné knížky o byznysu a četl jsem i hodně knížek od něj a o něm. A z nich jsem si udělal obrázek, co je pro něho důležité. Rád mluví o sobě. Má rád sebe. A rád šíří extrémní názory. Tohle podle mě vytvoří nejistotu a krizové situace po celém světě. Amerika má díky své velikosti a úspěchu obrovskou celosvětovou roli a očekávání jsou velká. Tahle očekávání je velmi těžké

balancovat a mám trochu obavu, jak to bude zvládat.

VLADIMÍR BÄRTL
náměstek
ministra
průmyslu
a obchodu

Populismus je nenápadný půvab demokracie. Na ní je krásné, že odráží vůli lidu. To je ale taky její největší slabina. Brexit, Trump... Le Penová?

Analytici: Trump pracovní místa americkému průmyslu nevrátí

Z parketu

Jana Steckerová

Už jaro ukáže

■ Jen 13 procent pracovní síly zaměstnává průmysl v USA, celková čísla zaměstnanosti ale zvednout nemůže, upozorňují oslovení ekonomové.

Arsen Lazarevič

Donald Trump ve své předvolební kampani sliboval, že se pokusí zastavit odliv pracovních míst do jiných zemí, především v sektoru průmyslu. „Musíme zastavit to, že naše pracovní místa jsou nám kradena. Musíme zastavit odliv našich firem a společností ze Spojených

států,“ řekl Trump v jedné z televizních debat s Hillary Clintonovou.

Přestože Trump žádný přesný plán nepředstavil, právě v televizních duelech mluvil především o snižování daní, zavedení obchodních cel a postavení zdi, která by bránila nelegální imigraci, a tudíž vzniku nelegálních pracovních míst. Ekonomové mají na tyto plány rozporuplné názory, vesměs podporují jen snižování daní.

„Pokud ke snížení či zjednodušení daní dojde, mohlo by to být pro americkou ekonomiku pozitivním impulsem, zejména pro sektor průmyslu, z něhož pochází řada Trumpových voličů,“ uvádí Martin Vlček, analytik BH Securities. „Průmysl však v ekonomice zaměstnává jen zhruba 13 procent lidí, takže to celková čísla až tolik nezvedne,“ upozorňuje Tomáš Vlk, analytik Patria Finance.

Před čím ekonomové vysloveně varují, jsou obchodní války a cla. „Zavedení cel Trump slíbil, takže se v nějaké podobě zřejmě stanou realitou. V nejhorší variantě může jít o ekonomické uzavření USA do sebe a vedení obchodních válek se zbytkem světa. Na takovém scénáři by samozřejmě nevydělal ani průmysl, ani Spojené státy,“ míní Pavel Sobíšek, analytik UniCredit Bank. Souhlasí s ním také hlavní ekonom De-

KONTROLA JAKO ZED. Žádná další zeď na mexické hranici postavena nebude. Kontrola na hranicích se však zpřísní jinými, modernějšími způsoby, soudí experti.

loitte David Marek „Zavedení cel je reálné. Rizikem je ovšem rozpoutání obchodní války a omezení mezinárodního obchodu, na což by v poslední době doplatili všichni, včetně USA,“ uvádí. Podle Vlků jsou cla jen umělým zlepšením konkurenceschopnosti, a to pouze pro domácí trh. Navíc celou situaci mohou zhoršit případná odvetná opatření. „Větší ochrannářství může přechodně přinášet výhody, dlouhodobě však poškozuje všechny strany,“ uvádí.

Jako zcela nereálné vidí ekonomové vybudování „velké americké zdi“, která zastaví imigraci z Mexika. „Myslím, že tento bod jeho politického programu bude úplně zapomenut, tedy že žádná zeď na mexické hranici

postavena nebude. Kontrola na hranicích se však zpřísní jinými, modernějšími způsoby,“ uvádí Vlček s tím, že Trump chce podle něj podpořit nové investice do americké infrastruktury. S vymýcením ilegální imigrace velmi nesouhlasí Sobíšek. „Kdyby byli všichni ilegální imigranti z Mexika posláni domů, mnoho sektorů ekonomiky USA se zhroutí,“ uvádí.

Nakonec ale vše může dopadnout jinak: „Slabinou všech pokusů o odpovědi je to, že Trump většinou ve svých projevech druhou větou popře větu první, takže si můžeme říkat, co chceme, stejně musíme počkat, až něco udělá. Udělá-li něco,“ připomíná Petr Hlinomaz, nezávislý analytik.

Výhra Donalda Trumpa přinesla na finanční trhy značnou volatilitu a nejistotu. Dolar v první reakci ztratil vůči euru více než dvě procenta (jež si ale následně připsal zpět), vlnou výprodejů prošly asijské akcie, propadly i ceny komodit, stejně jako výnosy krátkodobých dluhopisů. Prosincové zvýšení úrokových sazeb v USA tak nejspíš vzalo za své. Americká centrální banka se bude nervozitu na finančních trzích snažit spíše zmírňovat, a tak její rétorika bude v následujících týdnech nejspíš holubičí. Příští rok naopak Trumpovým zvolením otevírá možnost pro razantnější zvyšování úroků. Daňové změny, které avizoval, totiž podle našeho odhadu zvýší růst americké ekonomiky v letech 2017–2018 o 0,5 procentního bodu. Riziko naopak představuje zavedení ochrannářské politiky. Tou by trpěly hlavně země, pro něž jsou USA významným obchodním partnerem, tedy Čína, Kanada, Mexiko, Korea, Tchaj-wan či Irsko. Z dlouhodobého hlediska ochrannářská politika, kterou Trump navrhuje, představuje riziko zpomalení nejen pro USA, ale i pro celou globální ekonomiku. Nejistota spojená se zvolením nového prezidenta by však měla být kratší než v případě brexitu. Již na jaře by mělo být jasno, na kolik Trump předvolební sliby přemění v reálné kroky.

Autorka je ekonomkou KB

Problémy mohou být umělé

Nezaměstnanost v USA dosahuje 4,9 procenta, tedy je výrazně nižší, než je například průměr v EU (8,8 procenta). Americké ekonomice se navíc v poslední době daří, ve třetím čtvrtletí rosla nejrychleji za dva roky. Hrubý domácí produkt se zvýšil o 2,9 procenta po růstu o 1,4 procenta v předchozích třech měsících. Ekonomové se tedy shodují, že americká ekonomika je ve výrazně lepším stavu než evropská a problémy, o kterých mluvil Trump, tak mohou být z velké části vyvolány uměle.

Anketa

MILOŠ ZEMAN
prezident

Volby prezidenta v USA prokázaly vůli amerického lidu nenechat se manipulovat médii. Souhlasím s názory Donalda Trumpa jak na migraci, tak na boj proti Islámskému státu. Vážím si způsobu jeho vystupování, mluví jasně, drsně, ale srozumitelně. Vyhybá se tomu, čemu se někdy říká politická korektnost. Vě-

řím, že vztahy se Spojenými státy se dále zlepší a nebudou zatíženy některými nedorozuměními, jako je například ne zcela profesionální postoj amerického velvyslance pana Schapira, který dává nevyžádané rady prezidentovi republiky, kam má či nemá cestovat.

PETR KUDLÁČEK
majitel společnosti APRO Software

Naše podnikání je v oblasti IT outsourcingu. Trump sice proti outsourcingu obecně vystupuje, ale s nedostatkem kvalifikovaných programátorů krátkodobě moc neudělá. Takže na náš byznys nebude mít Trumpovo vítězství vliv. Většina lidí si myslí, že jde o nějakou katastrofu, ale pro svět není jeho vítězství zas tak špatná zpráva. Troška realismu a méně politické korektnosti v politice USA světu neuškodí. A že se Trump chce dohodnout

s Putinem, je jen dobré pro globální stabilitu. Na domácí poli v USA se ukázalo, že Američané už nechtějí řešit, která menšina dostane více práv, ale konečně se raději zaměřit na reálné problémy, jako je relativní úpadek ekonomické výkonnosti Spojených států.

DAN PILÁT
zakladatel společnosti Yedoo

Vyrábíme koloběžky a vyvážíme je i do Spojených států. Hned ráno po zvolení Trumpa jsem proto kvůli kurzu dolaru telefonoval s našimi bankéři. Říkali, že po prvním Trumpově projevu se trh trochu uklidnil. My už přežili spoustu problémů, přežijeme i tohle. Krize můžete brát i jako příležitost. Když panuje klid, máte na trhu jedničku, dvojku, trojku, nic se nemění. Když je krize, může to pořadím zajímavě zamíchat.

V Texasu přinesla Trumpovi vítězství vysoká volební účast

■ **Hispánské obyvatelstvo se běžně zdráhá chodit k volbám. Před těmi letošními je však Donald Trump svými výroky vyprovokoval natolik, že k volebním urnám dorazili v rekordním počtu.**

Když loni Donald Trump označil mexické přistěhovače za vrahy a znásilňovače, mluvili mnozí analytici o tom, že „probudil spícího obra“. Ve dvaceti největších texaských okresech také skutečně dorazilo k urnám o 26 procent hispánských voličů více než při posledních volbách. Hispánské „povstání“, které mělo napomoci k vítězství Hillary Clintonové, však nakonec

k jejímu vítězství nestačilo. Trump však vyhrál s náskokem „pouhých“ deseti procentních bodů. Mitt Romney slavil v roce 2012 v Texasu přesvědčivší vítězství, když vyhrál s náskokem 15,8 procentního bodu.

NEJEDNOTNÍ HISPÁNCI

Již delší dobu se mluví o tom, že texaští Hispánci by při plné volební účasti měli takovou sílu, že by mohli zvrátit volební výsledek v celém státě. Zatím však jejich potenciál zjevně zůstává nenaplněn. A to hned z několika důvodů. Vysoká účast u letošních voleb nebyla výsadou Hispánců. Účast lámala rekordy napříč celým státem.

Jerry, který ve volební místnosti houstonské čtvrti River Oaks kontroluje doklady přicházejících voličů, tvrdí, že jsou na nápor připraveni. „Máme tu dostatek hlasovacích zařízení, i tak se tu ráno tvořily fronty.“

Ačkoli takzvaní Latinos v Texasu obecně inklinují k demokratům, netvoří jednotný blok. Řada Hispánců jsou katolíci a jsou proti potratům, v tom se shodnou s republikány. Mnoho hispánských podnikatelů se zase

ztotožňuje s republikánskými názory na regulaci podnikání či nízké daně. A kvůli tomu jsou schopni přimhouřit oko nad Trumpovými výroky na adresu imigrantů.

Raul, přistěhovalce a podnikatel, podporuje Trumpa a deníku E15 řekl, že ho jeho verbální útoky na mexické imigranty nepobuřují. „Sám jsem proti zločinu,“ říká.

NAŠTVANÝ VOLIČ. Trumpovy předvolební řeči o mexických přistěhovalcích jako vrahách a znásilňovačích Hispánce notně rozzlobily.

„Jsem proti Hispáncům, kteří přicházejí páchat trestnou činnost. Co se ale týče těch, kteří se snaží pracovat a jsou tu nelegálně, myslím, že by vláda měla vymyslet způsob, jak jim poskytnout americké občanství.“

NEDOSTATEČNÁ ÚČAST

Hispánci se podle statistik nejen v Texasu, ale v celých Spojených státech dobrovolně připravují o podíl na politickém rozhodování tím, že ignorují volby. Podle studie Pew Research Center chodí k volbám o 15 procent méně oprávněných hispánských voličů ve srovnání s bělochy a Afroameričany. Hispánská účast zůstává podprůměrná i přesto, že se letos v Texasu k volbám registrovalo o půl milionu více občanů se španělským příjmením než před čtyřmi lety. Ze statistik však nelze vyčíst, zda jde o nové obyvatele, prvovoliče či skutečně o ty, kteří v posledních volbách nevolili.

Někteří prominentní Hispánci letos zpočátku Trumpa podporovali, protože věřili, že by mohli přinést skutečnou reformu. Jedním z nich byl známý houstonský právník Jacob Monty. Po letošním Trumpově návštěvě Mexika a schůzce s tamním prezidentem Enriquem Peñou Nietem předvedl Trump silně antiimigrační projev ve Phoenixu. Následně Monty a další rezignovali na své pozice v Trumpově Národním hispánském poradním výboru.

Studentka Susan Lopezová z houstonské univerzity říká, že u nich doma o politice příliš nediskutují. „Jsme ale proti určitému kandidátovi, který nemá mezi Latinos příliš dobrou pověst,“ dává

Anketa

ZDENĚK JAHODA
majitel
společnosti
Emco

Výsledky nás stejně jako ostatní překvapily. Jde o to, jak moc bude Donald Trump plnit to, co před volbami říkal – například že bude bránit pracovní místa v USA, dovozy z Číny zatíží pětačtyřicetiprocentním clem a podobně. Určité obavy máme. Myslím, že část zákazníků

v USA bude vyhledávat výrobky z USA ještě více než doposud.

JAKUB HAVRLANT
majitel
společnosti
Rockaway

Trumpovo vítězství mě nepřekvapilo. Předvolební průzkumy málokdy sedí a utvrdila mě v tom i nálada, kterou jsem vnímal v Americe při poslední návštěvě. Nevnímám to pozi-

tivně, osobně bych ho nevolil, i proto že je nepředvídatelný. Na druhou stranu je možné, že kampaň vedl záměrně populisticky a výkon úřadu mu nastaví mantinely.

ANDREJ BABIŠ
ministr financí

Trumpova rétorika byla mnohdy přehnaná a trochu šílená, ale já doufám, že jedna věc jsou mítinky a věc druhá je být

prezidentem v Bílém domě. Američané evidentně ocenili Trumpovy plány na tvrdší migrační politiku a na snížení daní. Asi je oslovil svým pragmatismem a jasnou řečí. Američané už mají dost klientelismu, korupce a starých pořádků. Volbou Trumpa si řekl o změnu. Pevně doufám, že bude respektovat spojenectví v NATO. Evropské unii snad pomůže vyřešit problém migrace ukončením konfliktu na Blízkém východě.

PAVEL DVOŘÁČEK
generální
ředitel
líkerky
Rudolf Jelínek

Zvolení Donalda Trumpa nevnímáme jako skutečnost, která by měla vliv na náš obchod v USA a stávající obchodní podmínky – pokud však nedojde na protekcionismus, který by mēnil existující právní smlouvy.

Lopezová jasnou náповědu. Řada dalších hispánských studentů se poté přidává do debaty a svorně říkají: kdokoli, jen ne Trump.

Celonárodní výsledky ale překvapivě ukazují, že přimhouřit oko nad výroky Donalda Trumpa dokáže více Hispánců. V celých Spojených státech získal podle průzkumu CNN mezi Hispánci 29 procent hlasů, Hillary Clintonová 65 procent. To je pro demokraty o poznání horší výsledek než před čtyřmi lety. Barack Obama tehdy vyhrál poměrem 71 ku 27 procentům.

PŘÍKOP MEZI VELKOMĚSTY A VENKOVEM

Texas je typickým příkladem demografické proměny a polarizace Spojených států a jejich vlivu na prezidentské volby. Rozrůstající se velkoměsta přitahují kosmopolitní a stále liberálnější obyvatelstvo, zatímco menší města a venkov se stávají čím dál konzervativnější.

„Červená (republikánská) Amerika se stává červenější a modrá (demokratická) je modřejší. Propast mezi městy a venkovem se prohlubuje,“ říká politická komentátorka televizní stanice NBC Nicolle Wallacová.

Za vše hovoří výsledky ze čtyř okresů, v nichž leží čtyři největší texaská města. Ta se na volební mapě zbarvila do syté modré barvy. V okresech Harris (Houston), Travis (Austin), Bexar (San Antonio) a Dallas totiž vyhrála Hillary Clintonová s dvouciferným náskokem. Nejjasnější bylo její vítězství v okrese Bexar, kde zvítězila s náskokem 40 procentních bodů. Ani bezproblémová vítězství ve velkých městech

Foto: Reuters

NÁVAL VE VOLEBNÍ MÍSTNOSTI. Hispánců přišlo v Texasu volit až o čtvrtinu více než minule, výsledky však tento fakt příliš nezahýbal, účast totiž byla mimořádně vysoká i u ostatních voličských skupin.

Clintonové ale nestačila na vzdálenou vidinu vítězství v tradičním republikánském státě.

PEVNÁ ČERVENÁ NÁRUČ

Již řadu let demokraté doufají, že měnící se demografie a nárůst hispánského obyvatelstva jim pomůže vytrhnout Texas z republikánské dominance. Žádný z demokratických kandidátů v Texasu nevyhrál od roku 1976. Texas je v prezidentských volbách se svými 38 hlasy volitelů velmi cenným

kouskem, druhým největším hned po Kalifornii.

Mezi další státy, jejichž politickými preferencemi zamíchal demografický vývoj posledních deseti patnácti let, patří Arizona. Ta platila za stabilní baštu republikánů, nyní se však o Arizoně mluví jako o takzvaném „swingovém“ státě. Ten se může přiklonit jak na stranu republikánů, tak na stranu demokratů. Dalšími takovými státy jsou dnes například Nevada, Colorado, Nové Mexiko či Florida.

Trumpovi se tak podařil husarský kousek tím, že vyhrál bez aktivního úsilí o hlasy Hispánců, Afroameričanů či Američanů asijského původu. Povedlo se mu získat především dělnické (mužské) bělošské obyvatelstvo natolik, že mu stačilo spoolehnot se na jejich hlasy.

Horší výsledek Trump zaznamenal u vzdělanější části populace. Jen těsně se mu podařilo získat bělošské voliče s vysokoškolským vzděláním, žádný republi-

kánský kandidát tuto část obyvatelstva ještě nikdy neztratil. Trump však vyhrál rozdílem jednoho procentního bodu, Mitt Romney před čtyřmi lety vyhrál o šest procentních bodů.

Autor je spolupracovníkem redakce

Stranu připravil

Zdeněk Pečený,
Houston

Anketa

MARTIN TLAPA
náměstek
ministra
zahraničních
věcí

Volby v USA jsou demokratické a výsledek nezpochybnitelný. Českou republiku a USA spojuje dlouhodobé přátelství a partnerství, je to země, kde žije největší česká komunita v zahraničí. Země, která představuje největší trh pro naše exportéry mimo EU.

S USA trvale sdílíme společné hodnoty, jako je svoboda, demokracie a respekt k lidským právům. Budeme s novou administrativou pokračovat v těsné spolupráci jak na bilaterální, tak i na multilaterální úrovni a pevně věříme, že ČR a USA budou v duchu strategického partnerství pokračovat v dialogu o významných tématech, jakými jsou boj proti mezinárodnímu terorismu, naše zastupování USA v Sýrii a naše závazky jako člena NATO.

KAREL HAVLÍČEK
generální
ředitel
Sindat Group

Na byznys určitě nebude mít Trumpovo vítězství větší vliv. Ani Amerika není one man show, i když to tak může na první pohled vypadat. Dříve či později se musí i americký prezident přizpůsobit nějakým dohodám a výkonnosti ekonomiky. Konkrétně naše skupina

Sindat má v USA rozsáhlé aktivity v oblasti nanotechnologií, ale jako středně velká firma bychom neměli být nijak ohroženi. Celkově půjde hlavně o to zvyknout si, že rozhoduje někdo nový.

JAN TAUBER
managing
partner
Genesis Capital

Vítězství Donalda Trumpa ve volbách potvrzuje velký posun v náladách

americké společnosti, pokud jde o pohled na globální otevřenou ekonomiku. Potvrzuje to tradiční napětí v americké zahraniční politice mezi izolacionismem a globální angažovaností největší světové velmoci. Z dlouhodobého hlediska tento výsledek povede pravděpodobně k protekcionistickým tendencím a tvrdšímu prosazování zájmů USA ve světě. To bude mít přímý dopad i na vztahy USA a EU, potažmo Česka, které by se mělo snažit o hlubší integraci s unií.

Trumpův triumf nikdo nečekal

■ Zvolení Donalda Trumpa 45. prezidentem USA samozřejmě vyvolalo rozruch i mezi komentátory. Prakticky žádné z velkých amerických médií Trumpa nepodpořilo a rozčarované úvodníky v USA Today i Washington Post tomu odpovídají. Jedním z mála deníků, které se za Trumpa postavily, byl regionální Las Vegas Journal Review. Amerického sloupkaře izraelského deníku Haaretz donutilo Trumpovo vítězství k velmi osobní výpovědi, zatímco prokremelský server Pravda.ru označuje Trumpa za možného nositele změny, kterou nakonec nepřinesl Barack Obama.

Stranu připravil Martin Čaban

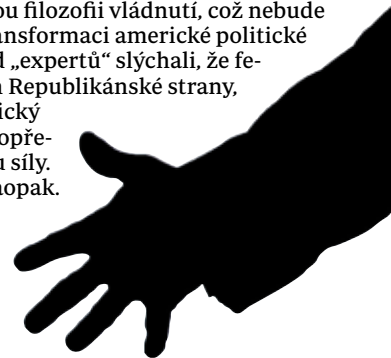
Trump a cesta do nejistoty

Uprostřed národa hluboce rozčarovaneho z politiky ve Washingtonu, pohrdajícího elitami a znechuceného úbytkem pracovních míst ve výrobě donesl Donald Trump svou vlajku outsidera až do Bílého domu. Jedním z klíčů k jeho vítězství byly jistě jeho postoje proti mezinárodnímu obchodu. V Ohio, v němž republikáni zvítězili poprvé od roku 2004, uvedlo 47 procent voličů, že obchod škodí pracovním místům. A dvě třetiny lidí s tímto pohledem volily Trumpa. Trump nebyl volbou naší redakce. Přinesli jsme řadu argumentů, proč se pro prezidentskou práci nehodí. Ale Trump se stal tím, koho Američané zvolili. A to je v demokracii dost silný důvod přijmout výsledek. Ti, kdo s ním nesouhlasí, nechtějí se stanout loajální a konstruktivní opozicí. Věříme, že Trumpovy nejhorší instinkty ochabnou, až se setká s delikátním úkolem vládnutí. Navíc je náš národ pozhledem kontrol a vyvažování. Máme nezávislý soudní systém a Kongres, které mohou mírnit destruktivní temperament prezidenta špatně připraveného na vládnutí. Trump brzy zjistí, že mnoho jeho návrhů nelze uskutečnit. Například nedokáže přivést lusknutím prstů zpět výrobní pracovní místa ze zahraničí. To může vést k další politické deziluzi už tak dost znechucených voličů.

Prezident Donald Trump

Politici vědci budou muset přepsat učebnice. Analytici mohou roztrhat své soupisy pravidel. Donald Trump popřel všechny prognózy a byl zvolen prezidentem. Velký satirik P. J. O'Rourke napsal před mnoha lety esej o volbách v Nikaragui roku 1990, v nichž propadl komunistický vůdce Daniel Ortega, ačkoli předvolební průzkumy mu přisuzovaly jasnou výhru. O'Rourke jízlivě poznamenal, že obyvatelé autoritářského státu možná úplně netouží po tom se veřejně vzpoutat vládnoucímu režimu, což může průzkumy dost pokřivit. Tato analýza se zdá trefná i nyní. Kolik Američanů tíhnoucích k Trumpovi raději mlčelo, když viděli neúprosnou mašinu, která odpůrců nálepkovala jako rasisty, misogyny a homofoby? Trump teď bude muset své rebelské poselství přetavit v soudržnou filozofii vládnutí, což nebude lehké. Dostal mandát k transformaci americké politické kultury. Po měsíce jsme od „expertů“ slyšeli, že fenomén Trump je selháním Republikánské strany, zatímco hladký demokratický proces, který vystrčil do popředí Clintonovou, je ukázkou síly. Zřejmě to ale bylo zcela naopak.

Anketa

BOHUSLAV SOBOTKA
premiér

Lidé v USA demokraticky zvolili změnu. Trump na rozdíl od některých svých předchůdců alespoň ví, kde leží Česká republika. Doufám, že Spojené státy zůstanou pro naši zemi i pro Evropu spolehlivým partnerem a spojencem. Myslím, že největším úkolem nového prezidenta teď ale bude překonat

velké rozdělení americké společnosti, ke kterému přispěl svou agresivní a populistickou volební kampaní.

LUBO SMID
spoluzakladatel vývojářské společnosti STRV

Ačkoli se z průzkumů zdálo, že favoritem byla Hillary Clintonová, osobně jsem očekával vítězství Donalda Trumpa,

což se nakonec potvrdilo. USA hledají změnu a toto je odpověď, kterou si zvolily. Nejsem příznivcem ani jednoho z kandidátů a myslím, že to tak cítili i mnoho voličů, a proto byla volba velmi obtížná. Dopad na byznys nejsem schopen v tuto chvíli hodnotit, jelikož názory pana Trumpa na jednotlivé otázky se mění každým dnem, nicméně neočekáváme dramatický zásah do ekosystému technologií v USA, ve kterém poskytujeme naše služby.

JÍŘÍ SCHNEIDER
výkonný ředitel Aspen Institute

Donald Trump vyhrál a republikáni mají většinu v obou komorách Kongresu. Vztah Bílého domu a Kongresu ale nebude jednoduchý. A bude záležet, koho si nový prezident vybere do týmu. Pokud Evropa zabředne do dlouhých unijních debat o brexitu a migraci, bude pro USA stále méně důležitým

partnerem. Důsledky pro naši zemi mohou být neblahé.

JAN KUBATA
šéfkanceláře CzechTrade v Chicagu

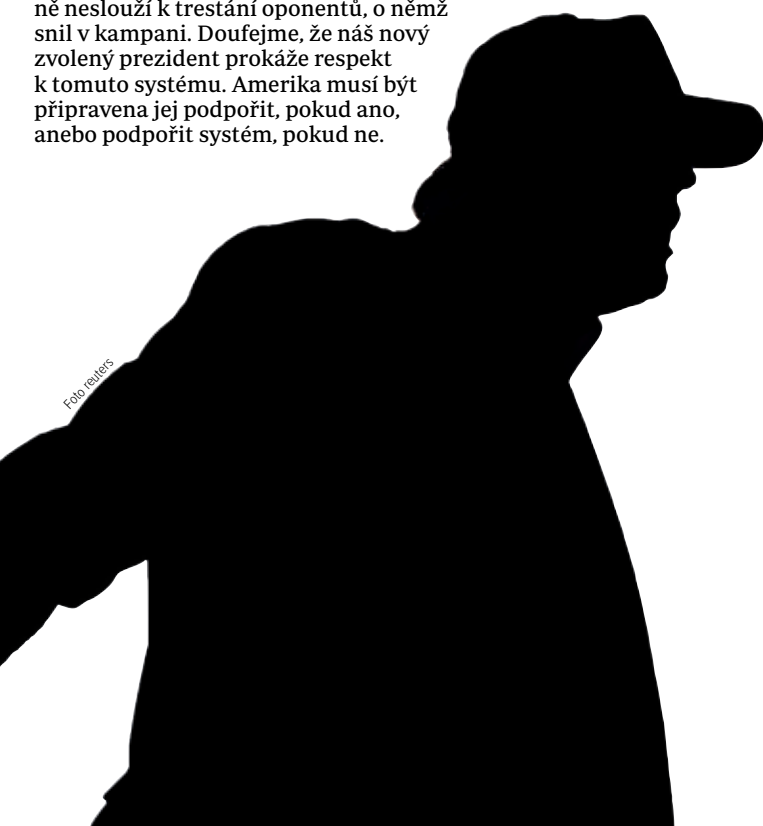

Po vítězství Trumpa se dají čekat větší změny. Vzhledem k tomu, že kampaň vedl spíše v osobní urážlivé tónině a ekonomickým otázkám nevěnoval moc prostor, budeme muset na skutečný vývoj počkat.

The Washington Post

Prezident Trump

Donald Trump byl zvolen 45. prezidentem Spojených států. Doufali jsme, že tato slova nebudeme muset nikdy napsat. Ale Trump šokoval výzkumníky veřejného mínění a spustil vlnu, v jejímž čele částečně stály státy „továrního pásu“, jejichž voliči cítili, že je washingtonský establishment nechal na holičkách. I když Trump by pravděpodobně v případě vítězství Hillary Clintonové neudělal totéž, musejí nyní všichni Američané přijmout úsudek voličů a pracovat pro co největší dobro naší země i světa. Co to v praxi znamená? V první řadě doufat, že Trump bude lepší prezident, než se dosud zdálo, a podporovat jej ve správných věcech. Trump se brzy postaví do čela rozsáhlé byrokracie, sofistikovaného systému vnitřní bezpečnosti a zpravodajských služeb a také nejsilnější světové armády. Přejme si, aby pochopil, že americký systém vládnutí není postaven na jedné osobě a není určen pro jednu osobu. Sám s ním nezmůže nic. Moc svěřená Oválné pracovně neslouží k trestání oponentů, o němž snil v kampani. Doufejme, že náš nový zvolený prezident prokáže respekt k tomuto systému. Amerika musí být připravena jej podpořit, pokud ano, anebo podpořit systém, pokud ne.

pravda.ru

Obamova změna

Trumpovo vítězství bylo šokem pro ruskou opozici. V šoku je i Ukrajina stejně jako její vláda, která doufala v podporu Hillary Clintonové ve svém boji proti Rusku. Abychom byli upřímní, výhru Donalda Trumpa nečekal nikdo. Trump je nepředvídatelný v dobrém i špatném slova smyslu, protože nikdy nepracoval pro žádnou součást americké vlády. Budou se nové Spojené státy snažit vylepšit vztahy s Ruskem? Trump hovořil o Rusku vstřícně. Nicméně americko-ruské vztahy jsou jen malou částí toho, co americkým voličům na jejich systému vadí. Americká expertokracie stejně jako strániční šibři dlouho odmítali uvažovat o americké společnosti jako o samostatné politické entitě. Raději ji viděli jako masu lidí, s níž lze snadno manipulovat. Vývoj americké demokracie postupně přisoudil společnosti spíše dekorativní roli. Přesto, jak dnes vidíme, propaganda a manipulace nemusejí mít ani v USA poslední slovo. Obecně řečeno, Trump vyrostl v univerzálního lidového kandidáta. Kdo ví, možná dokáže udělat Ameriku velkou, aniž by kvůli tomu zničil celý svět. Stane se tou změnou, kterou Barack Obama nedokázal přinést?

HAARETZ

Ameriku pořád miluji. Ale už jí nevěřím

Nikdy jsem se necítil méně Američanem a více Židem. Jako bílý Američan jsem se vždy cítil bezpečně. Vždy jsem předpokládal, že má země bude stabilní. Nikdy jsem se nebál vlády ani spoluobčanů. Nikdy jsem k nim necítil nenávisť. Aniž bych o tom moc přemýšlel, přijal jsem pohled Baracka Obamy a Martina Luthera Kinga, že přes zákruty dějin vždy přijde pokrok. Konec otroctví. Zrovnoprávnění žen. Konec segregace. Legalizace homosexuálních sňatků. Zvolení afroamerického prezidenta. Dnes už to tak necítím. Jako Američan nevím, jak se cítit. Nikdy jsem nezažil nic jako volbu Donalda Trumpa. Tak strašidelného a destabilizujícího. Jako Američan jsem naprosto nepřipraven, a tak se mohu ukotvit jedině jako Žid. Moji prarodiče pocházejí z Litvy a Egypta. Rodiče se narodili v Jižní Africe. Babička, když jsem básnil o Americe, se mi smála a říkala, abych nezpohodlněl a že Žid musí vždycky vědět, kdy opustit potápějící se loď. Neopouštím Ameriku. Je to moje zem. Musím za ni bojovat. Každý americký Žid musí bojovat – aby chránil americké muslimy, kteří teď musejí být vyděšeni k smrti. Musím bojovat s tucty amerických nacistů, kteří se slétli na můj Twitter, aby tu slavili své vítězství. Pořád Ameriku miluji. Ale už jí nevěřím tak jako dřív. A nevěřím pokroku. Pořád mi v uších znějí babiččina slova.

Anketa

LUBOMÍR ZAORÁLEK
šéf diplomacie

Přináší nové pohledy a začíná nová etapa našich vztahů. Věřím, že bude pokračovat naše partnerství a spojenectví. Myslím si, že ve vztahu USA k NATO bude realita odlišná od Trumpových předvolebních vyjádření, že Američané nemusejí přispívat k obraně napadených aliančních členů, kteří

neodvážejí dostatek peněz na armádu.

PAVEL SMUTNÝ
společník Advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný

Skončila a i v Evropě skončí éra, která už nebyla schopná reagovat na prudké změny rovnováhy ve světě. Nic netrvá věčně. Donalda Trumpa se nepodařilo zastavit silou

médií. Je to poučení, protože platí jednoduché: volič má vždy vážné důvody a má vždycky pravdu. Tohle musejí takzvané elity pochopit, analyzovat a rozvinout do nového chápání našeho složitého světa. A prezidentu Trumpovi a USA přeji hodně štěstí.

JIŘÍ DOLEŽ
místopředseda KSČM

Trump bude těžko

odhadnutelný prezident, žádný mírotvorce. Jeho izolacionistické a deregulační recepty nebudí důvěru, jásat může krajní pravice. Snad se přestane v Bílém domě chovat jako v kampani. Přesto nás čekají léta nejistoty, protože situace v USA nemůže nemít globální dopad i na Evropu. Snad se vyhneme většímu vzestupu obchodních válek a bezpečnostních rizik.

KAMIL BLÁŽEK
šéf Sdružení pro zahraniční investice – AFI

Předpokládám minimálně půlroční nejistotu u rozsahu a praktického naplnění spojeneckých závazků, což bude záviset i na tom, jaký tým nový prezident vybere. To spolu s očekávaným omezením volného obchodu a ústupem od TTIP může mít negativní dopad na růst.

Starostové plánují vytvořit širší blok

■ Uskupení Petra Gazdika ukončí dvoustrannou smlouvu s TOP 09. Kvůli parlamentním volbám v příštím roce bude jednat s více subjekty.

Pavel Otto

Možným celostátním partnerem opozičních Starostů a nezávislých, kteří se dostali do vysoké politiky díky spolupráci s TOP 09, jsou vládní lidovci. Plyne to ze slov šéfů STAN a KDU-ČSL Petra Gazdika a Pavla Bělobrádky. Gazdík by chtěl před sněmovními volbami v příštím roce vytvořit širší

blok, spolupracovat pouze s TOP 09 odmítl.

„Podařilo se nám stmelit některá regionální hnutí. Jsou tam výrazné talenty, které už dávno měly být v Poslanecké sněmovně či Senátu,“ řekl nedávno Gazdík. Z parlamentních uskupení jmenoval jako nejpřirozenější spojení topku, lidovce a ODS.

S výjimkou občanských demokratů to vidí podobně i Bělobrádek:

„TOP 09 a Starostové jsou s námi v rámci Evropského parlamentu ve stejné frakci. Volební blok si s nimi umím v budoucnosti představit.“ Odmítl však, že by vytvoření svazku bylo možné už

do příštího podzimu.

Jisté je zatím jen to, že smlouva mezi STAN a TOP 09

definitivně skončí v prosinci. „Starostové nám přišli jednoznačně oznámit, že jakákoli naše bilaterální smlouva pro ně není přijatelná,“ řekl předseda TOP 09 Miroslav Kalousek. Obě strany vyrovnají do konce roku závazky, přičemž Gazdík má odejít z vedení dolní komory parlamentu.

S ohledem na příští sněmovní volby je Gazdíkovo hnutí připraveno jednat o spolupráci se širším spektrem partnerů včetně TOP 09. Neuvažuje však o exkluzivní spolupráci jen s jedním subjektem.

K vytvoření bloku pravicových stran proti ANO vyzval před týdnem Kalousek. Zatímco ODS je připravena o návrhu diskutovat, KDU-ČSL je kvůli osobě lídra TOP 09 skeptická. Kalousek je přesvědčen, že STAN chce s lidovci do příští vlády. „Bud’ má někdo cíl volby vyhrát, nebo chce být za každou cenu ve vládě,“ uvedl.

„Bud’ má někdo cíl volby vyhrát, nebo chce být za každou cenu v jakékoli vládě,“ řekl Miroslav Kalousek.

PORSCHE VE VRATISLAVICÍCH

Foto: ČTK

V LIBERCI-VRATISLAVICÍCH skončila obnova rodného domu Ferdinanda Porscheho. Dům nyní vypadá zvenčí tak jako na konci 19. století, kdy v něm geniální automobilový konstruktér žil. Uvnitř vznikla interaktivní expozice, která se pro veřejnost otevře tento pátek. Automobilový konstruktér žil ve Vratislavicích od narození v roce 1875 do svých 18 let. Porsche je známý především jako tvůrce Volkswagenu typu 1, známého jako Brouk.

Stát chce pojistku proti vývozu léků

Ministerstvo zdravotnictví zřejmě bude moci zakázat zpětný vývoz vybraných léků tak, aby v Česku neohrozil jejich nedostatek. Seznam budou vytvářet odborníci na základě zpráv z lékáren. Změnu má přinést vládní novela o léčivech, kterou dnes schválila sněmovna.

Novela má také na návrh předsedy sněmovního zdravotnického výboru Rostislava Vyzuly (ANO) snížit ceny

především u léků využívajících v nákladné biologické léčbě. Až o 40 procent (nyní až 32 procent) by mohla být snížena cena generik, tedy levnějších variant originálních léků.

Úpravy odmítly farmaceutické firmy, podle nichž se zpomalí přístup nových léků na český trh. Podle nich nezamezí vývozu léků mimo Česko a mohou snížit dostupnost některých léků na tuzemském trhu. /čtk/

Inflace se opatrně přibližuje jednomu procentu

Meziroční inflace v Česku v říjnu zvýšila tempo na 0,8 procenta ze zářijových 0,5 procenta. Takto rychle spotřebitelské ceny rostly naposledy loni v červnu. Informoval o tom Český statistický úřad.

Za růstem cen stojí zejména vývoj cen pohonných hmot, které v říjnu u čerpacích stanic zlevnily méně než v září. Proti září spotřebitelské ceny stouply o 0,3 procenta, když v září klesaly. Analytici očekávali,

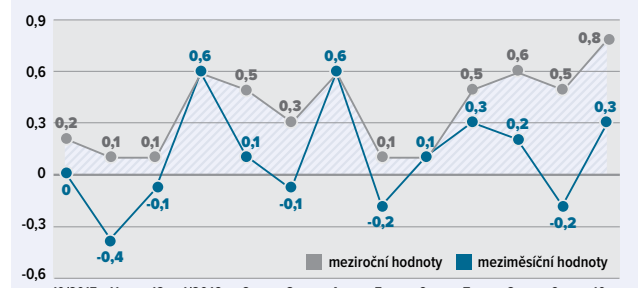
že meziroční inflace vzroste mírněji na 0,6 procenta.

Pohonné hmoty v říjnu meziročně zlevnily o 3,2 procenta po zářijovém poklesu cen o více než sedm procent. Zrychlil se růst cen obuvi a z poklesu k růstu přešly ceny oděvů. O téměř pět procent zdražily lihoviny a pivo, ceny tabákových výrobků se proti loňskému říjnu zvýšily o 6,2 procenta.

Meziročně v říjnu stouply také ceny nájemného, energií a vody. Více než loni lidé platili za lázeňské pobyty, rekreace a kulturu, ubytování a stravování. Vzrostly ceny pojištění a finančních služeb. Naopak dál zlevňovaly některé potraviny a nealkoholické nápoje, nižší než loni byly v říjnu také ceny zemního plynu. /čtk/

NÁZORY str. 17

Inflace v Česku 10/2015 – 10/2016 (v procentech)

Pramen: ČSÚ, ČTK

Tesco prodalo obchodní centrum v Letňanech

■ Britské Tesco pokračuje v rozprodeji nepotřebných nemovitostí v tuzemsku. Ze zatím poslední transakce získalo miliardy korun.

Daniel Novák

Maloobchodní řetězec se zbavil své nejhodnotnější tuzemské nemovitosti. Obchodní centrum v Praze-Letňanech od něj koupil pro německého klienta fond společnosti Union. Tě již patří další pražské nákupní centrum Palladium. Správcem nemovitosti zmíněného investora je americký investiční obr CBRE Global

OBCHODNÍ CENTRUM ZMĚNIL MAJITELE. Letňanský nákupní park je největším v Česku.

Investors. Informace E15.cz potvrdil mluvčí Teska Václav Koukoliček.

Obchodní centrum Letňany je největší v zemi. Na 125 tisících metrech

čtverečních je tam kolem dvou set obchodů. „Dohoda podléhá schválení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,“ dodal zástupce Teska.

Na obchodu spolupracovala pražská kancelář poradenské společnosti CBRE, která je s novým správcem Letňan spřízněná. Tesco zastupovali konzultanti z Cushman & Wakefield.

Hodnotu transakce nikdo nekomentoval. Podle informací z trhu se však pohybuje nejméně ve vyšších jednotkách miliard korun.

„Hypermarket Tesco v Letňanech zůstává v provozu jako dosud a nadále bude fungovat pro zákazníky a zaměstnance Teska na základě dlouhodobého pronájmu, který byl schválen s novým majitelem. Pronájem obchodních prostor ve velkých nákupních centrech je zcela běžnou praxí v rámci celého maloobchodu,“ sdělil mluvčí řetězce.

Britský řetězec již v České republice prodal za více než dvě miliardy korun obchodní centrum v Liberci. Podobné transakce uskutečnil i na Slovensku.

Více E15.cz

Krátce

ODS navrhuje změnit systém parkování

Opoziční ODS v Praze navrhuje zrušit současný systém parkovacích zón. Nově chce zavést tarifní pásma pro celou Prahu, změnit systém platby a do silnic zabudovat senzory ukazující počet volných parkovacích míst. Rovněž chtějí rozšířit záchytná parkoviště P+R a stavět parkovací domy.

Praha vyzkouší velkokapacitní autobus

Pražský dopravní podnik (DPP) nasadí do zkušebního provozu tříčlankový autobus Van Hool AGG300. Poprvé vyjede na lince číslo 119 z Velešlavína na Letiště Václava Havla. V následujících měsících by mohl vyjet na linky do Suchdola nebo trojské zoo. /čtk/

Právnická firma
roku 2012–2016

Rödl & Partner

Naše kvality
se stávají tradicí

Již popáté za sebou jsme získali titul **Právnická firma roku** v oboru daňového práva.

Děkujeme za Vaši důvěru.

Úspěch nezná hranic

> 106 poboček > 49 zemí > jedna společnost

Praha | Brno

www.roedl.com/cz

CANNAFEST. Veletrh na pražském holešovickém Výstavišti se za sedm let vypracoval mezi největší akce svého druhu ve světovém měřítku.

Foto Cannafest 2x

Konopný byznys skokově roste

■ Policejní zásahy proti obchodům s vybavením na pěstování konopí a dalších rostlin růst oboru nezastavily. Ve hře je trh, v němž by se v případě legalizace marihuany otáčely miliardy korun.

Daniel Novák

Byznysu kolem konopných produktů všeho druhu se v Česku nadmíru daří. Z výsledků hráčů na trhu vyplývá, že v součtu meziročně zvýšili tržby o více než pětinu. Dostal se už hodně přes dvě stě milionů korun. Rostou prodejci pěstební techniky, výrobci konopné kosmetiky i stavebních materiálů. „Kdyby se konopí legalizovalo, tak se v rámci České republiky dostaneme na miliardy,“ uvedl zakladatel veletrhu Cannafest Lukáš Běhal.

Podle posledních zveřejněných odhadů Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti se v Česku spotřebuje přes osmnáct tun konopných drog ročně. Při průměrné ceně kolem dvou set korun za gram to představuje trh v hodnotě kolem čtyř miliard korun.

V růstu legální části byznysu nezabránila ani represe z roku 2013. Tehdy do řady takzvaných growshopů, tedy prodejen s vybavením pro pěstování konopí a dalších rostlin, vtrhla policie. Zásah se týkal i řetězce obchodů Growshop, který patří lídrovi trhu, firmě Growman Plains.

Spolumajitel firmy Michal Otipka připouští, že kromě trestního stíhání, z něhož nakonec vyšel s podmínkou, dostala citelný zásah i samotná firma. Policie jí zabavila a dosud nevrátila zboží za více než dvanáct milionů korun. Firma navíc musela začít rychle splácet dluhy a krachlo jednání

s investorem. „Na druhé straně jsme díky policejnímu zásahu získali reklamu neutušených rozměrů. Obrací se na nás architekti, filmaři, majitelé restaurací, pěstitelé bylinek, dovozci a prodejci květín. Navázali jsme spolupráci s vědeckými institucemi a výzkumnými ústavy. Ekonomika roste, zájem lidí narůstá, takže logicky rostou i naše prodeje,“ sdělil Otipka.

V oboru dosud chyběli velcí investoři. „Odvahe firem a začínajících investorů tu ještě ve srovnání se zahraničím není tak velká. Ve většině segmentů tedy v České republice nehrájeme prim, ačkoli bychom mohli,“ dodal šéf Cannafestu.

Objevují se však první známky změny. Před rokem se v Praze za přispění českých vědců v čele s Tomášem Zábranským otevřel Mezinárodní institut pro konopí a kanabinoidy. Půl miliardy korun do něj s pomocí investora a hudebníka Benjamina Bronfmana vložily americké fondy.

O další investiční zásek se postarala australská společnost Creso Pharma, když ovládla slovenského pěstitele technického konopí Hemp Industries. Díky tomu se s léčivými výtažky z rostliny dostane rovněž do tuzemských lékáren, uvedl web Finfeed.com.

Řetězec Growshopů chystá expanzi do Polska a Ruska

Pro největší tuzemské hráče v byznysu s konopím již začíná být Česko malé. Uvažují tedy o tom, že své podnikání rozšíří do zahraničí.

„Do budoucna bych chtěl udělat odnož Cannafestu také v USA. Za dva roky by se to mohlo podařit,“ uvedl organizátor veletrhu Lukáš Běhal. V některých amerických státech typu Colorado se konopí smí užívat i rekreačně, v dalších se jeho legalizace zvažuje.

Expanzi řeší také společnost Growman Plains, jejíž Growshopy se před třemi lety

staly terčem policejních zásahů. „Poohlídíme se po možnostech ve střední a východní Evropě, konkrétně v Polsku a v Rusku,“ uvedl šéf společnosti Michal Otipka.

Ročně se v Česku vyprodukuje osmnáct tun konopí s THC. Kupodivu jen

300

kilogramů skončí v zahraničí.

Paradoxně jen zhruba tři sta kilogramů z osmnácti tun tuzemské produkce konopí s psychoaktivní látkou THC směřuje do zahraničí, vyplývá z vládních statistik. Většina

se spotřebuje v Česku. V této souvislosti často skloňované vietnamské pěstírny se v tuzemsku často kvůli vyšším ziskům přeorientovaly na varny pervitinu. /dnv/

Češi pořádají obří konopný veletrh

V tuzemsku se koná jeden z největších konopných veletrhů na světě. Na sedmém ročníku Cannafestu, který začne tento pátek v Praze na Výstavišti, se ukáže kolem 250 vystavatelů z 25 zemí. Veletrh zabere zhruba třináct tisíc metrů čtverečních. „Z hlediska plochy není na světě větší akce. Na špičce jsme i z hlediska návštěvnosti,“ řekl organizátor Lukáš Běhal. Loni na veletrh přišlo přes 27 tisíc lidí, letos se čeká ještě více.

DVOUCIFERNÝ VZESTUP. Byznys kolem konopí roste v Česku o více než dvacet procent ročně.

Běhal: Legalizace je lepší než represe

■ Na pražském Výstavišti začíná zítra Canafest, jeden z největších mezinárodních veletrhů věnovaných konopí. Jeho zakladatel a organizátor Lukáš Běhal tvrdí, že marihuana oproti alkoholu natropí mnohem méně škod.

Daniel Novák

EB Jak se k vašemu veletrhu o konopí staví policie?

Musíme samozřejmě dodržovat zákony a snažíme se, aby se všichni na veletrhu chováli v souladu s nimi. Za kouření jointů v areálu Výstaviště policie pochopitelně uděluje pokuty. Loni to bylo kolem 160 tisíc korun. Věřím ale, že stejně by to bylo na jakémkoli jiném veletrhu. Konopí je

všude kolem nás. Soustředění policie na Canafest tedy podle mě není efektivní. Je tam tak padesát policistů, takže náklady na takovou akci nebudou malé a podle mě se to policii nevyplácí.

EB Jste pro legalizaci marihuany?

Boj proti užívání konopí nemá smysl, stojí hodně peněz a ničemu nezamezuje. Naopak to jen posiluje černý trh. Mnohem lepší než represe je vše zlegalizovat, vybírat daně a vytvářet pracovní příležitosti. Příkladem je americký stát Colorado, kde konopí legalizovali. Jen za letošní rok se tam prodalo konopí a na něj navázané výrobky a služby v přepočtu za jedenadvacet miliard korun. Ve Spojených státech se přitom každoročně další a další státy konopí otevírají. Všechno směřuje k tomu, že se v Americe za pár let poda-

Foto Canafest

ří ve prospěch konopí změnit i federální zákony.

EB Jak nahlížíte na represe zaměřené proti obchodům s potřebami pro pěstování konopí?

Represe z roku 2013 byly hodně nešťastné a neměly opodstatnění. Určitě poškodily trh i jednotlivé firmy. Některé growshopy tu předtím fungovaly už patnáct let. Policie o nich celou

dobu věděla a neměla s nimi žádný problém. A najednou přišla s obviněním z propagace drog. Drobné živnostníky, kteří neměli na advokáty, to stálo podnikání. Z dlouhodobého pohledu však tyto zásahy trh nepoškodily. Naopak zájem veřejnosti je čím dál větší. Lidé už chápou, že konopí také léčí.

EB Marihuana tedy podle vás neškodí?

Lékařské a další vědecké studie už dávno dokázaly, že konopí není takový strážák a škůdce, jak se někdo snažil prezentovat. Ve srovnání s alkoholem napáchá výrazně méně škod. Lepší je trh otevřít a investovat spíše do vzdělávání lidí, aby věděli, jak s konopím nakládat. Navíc zkušenosti ukazují, že když se konopí zlegalizuje, počet uživatelů klesne. Pro mnohé totiž ztratí punc zakázaného ovoce.

251625/205

INZERCE

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES
SALES · LEASING · FINANCING · RENT-TO-OWN

Das WeltAuto.

Roční vozy za výprodejové ceny s bonusem 20 000 Kč a zimními koly*

VW Golf

1,2 TSI Comfortline

Cena již od
368 000 Kč
vč. DPH

ŠKODA Rapid Spaceback

Rapid, 1,2 TSI Ambition

Cena již od
259 000 Kč
vč. DPH

SEAT Leon

Leon ST
1,2 TSI Reference

Cena již od
284 900 Kč
vč. DPH

Fotografie jsou ilustrativní.

*Akce „bonus 20 000 Kč a zimní kola“ se vztahuje na vybrané vozy a současně je platná při využití příslušného financování od spol. AUTOJAROV

Váš autorizovaný partner:

AUTOJAROV

Osiková 2, 130 00 Praha 3

251 002 306

www.autojarov.cz

Sázkové kanceláře sčítají rekordní ztráty. Podcenily Trumpa

■ Desítky milionů korun musejí sázkové kanceláře vyplatit klientům, kteří vsadili na vítězství Donalda Trumpa. Bylo tak nepředpokládáno, že na ně vypsaly neobvykle vysoké kurzy.

Dušan Kůtner

Americké prezidentské volby mají kromě Hillary Clintonové ještě jednoho velkého poraženého – sázkové kanceláře. Většina sázek sice směřovala na Clintonovou, jenže vzhledem k původně nepříliš předpokládanému vítězství Donalda Trumpa na něj firmy vypsaly vysoké, lákavé kurzy. Sázející si tak přišli na rekordní částky.

„Sázkaři na Tipsportu vydělali vůbec nejvíce peněz v historii společenských sázek. Naše ztráta se pohybuje v řádu desítek milionů,“ uvedl mluvčí Václav Sochor. U Tipsportu lidé na volby prosázeli šestnáct milionů

korun. První kurzy přitom firma vypsala už loni. Kurz na Trumpa činil vysokých 15 : 1, zatímco u Clintonové to bylo jen 1,9 : 1. Těsně před volbou už sázející na Trumpa mohl vyhrát jen zhruba trojnásobek vsazené částky.

„Zvolení Trumpa samozřejmě znamená porážku sázkových kancelářů a vítězství sázkařů – jen ve Fortuně

jste přišli o devět milionů korun,“ sdělil mluvčí tuzemské dvojky Petr Šrain. „Sázkaři opět potvrdili, že na politických událostech dokážou při tipování hodně vydělat,“ podotkl.

Fortuna třeba jednomu sázkaři vyplatila padesát tisíc, neboť si již loni vsadil na Trumpa tisícovku v pohádkovém kurzu 50 : 1. Jiný si na Trumpa postupně vsadil tři tikety. „Při vkladu 320 tisíc si připsal 1,445 milionu korun,“ dodal mluvčí. Celkem tak lidé u Fortuny prosázeli osmnáct milionů korun. Kurzy na výhru Clintonové byly ovšem výrazně nižší, kolem 1,25 : 1.

Téměř osminásobek vsazené tisícikoruny si odnesla podnikatelka Linda Kočí. „Zásadně nesázíme. Ale po velmi kvalifikovaném odhadu jsme v lednu podali symbolickou sázku tisíc korun ve Fortuně na Donalda,“ uvedla. „Nejsem jeho příznivkyně, ale dost faktorů ukazovalo, že vyhraje. V té době byl kurz 7,75 : 1, zatímco v USA se již pohyboval kolem 3,5 : 1,“ dodala. **Více E15.cz**

Proplacené sázky na Clintonovou

Vítězství Donalda Trumpa bylo natolik nepředvídatelné, že se některé zahraniční sázkové kanceláře rozhodly vyplácet sázky na výhru Clintonové ještě před volbami. Několik týdnů před nimi tak učinila například irská společnost Paddy Power. Nyní tak bude muset vyplatit výhry podruhé – tentokrát opravdu těm, kteří vsadili na Trumpa. Za sázky na Clintonovou přišla sázková společnost o zhruba milion dolarů, a kvůli výhře jejího rivala ztratí dalších přibližně 4,5 milionu dolarů.

Turistů přibýlo také díky kurzu koruny

Služeb ubytovacích zařízení v Česku využilo ve třetím čtvrtletí téměř 6,7 milionu lidí, meziročně o 7,6 procenta více. Turisté v hotelích, penzionech a kempech také déle zůstávali. Počet nocí, které v nich strávili, vzrostl o 5,5 procenta na 19,1 milionu. Kladně se na tom podepsala nejen pověst Česka jako jedné z nejbezpečnějších zemí v Evropě, ale i slabší koruna a přímé letecké linky. Turisty přitom nelákala žádná sportovní událost jako loňské hokejové mistrovství. Vyplynulo to z údajů Českého statistického úřadu.

V hlavní sezoně přibýlo turistů ve všech krajích kromě Plzeňského, kde se jich ubytovalo meziročně o dvě desetiny procenta méně. Ze zahraničních turistů směřovalo do republiky opět nejvíce Němců, na něž připadá i nejvíce nocí. Další nejvyšší počet návštěvníků

přijel ze Slovenska, Polska a Spojených států.

Podle Markéty Vogelové z agentury CzechTourism důležitou roli u nich při rozhodování, kde stráví dovolenou, hrála bezpečnost země. U turistů z okolních zemí, v nichž se platí eurem, byl důvodem i výhodný kurz eura

vůči koruně, pobyt v Česku tak pro ně byl výhodnější. „Lidé si chtějí užít zahraniční dovolenou, ale nechť cestovat daleko, a my jsme vnímání jako jedna z nejbezpečnějších destinací v Evropě,“ uvedla Vogelová a doplnila, že stejně jako přibýlo slovenských turistů v Česku, přibýlo i Čechů na Slovensku.

Nejvyšší nárůst návštěvnosti zaznamenal ČSÚ u jihokorejců, kterých přicestovalo zhruba 103 tisíc. Meziročně jich tak bylo téměř o čtvrtinu více. Stejně jako v případě čínských turistů tomu napomohly přímé lety. /čtk/

Nejvíce vzrostl počet turistů z Jižní Koreje. Přicestovalo jich 103 tisíc, meziročně téměř o 25 % více.

Krátce

Skipasy na Lipně zdražily o dvacet korun

O necelá tři procenta, tedy o dvacet korun zvýšili provozovatelé Skiareálu Lipno ceny skipasů. Zdůvodnili to téměř třicetmilionovou investicí do vybavení a modernizace areálu. Zimní sezona v nejnavštěvovanějším areálu na jihu Čech začne 17. prosince.

Moto Lučina přibere třetinu pracovníků

Díky prudkému růstu zakázek z Německa chce firma Motor Lučina, která ve čtyřech provozech na Frýdecko-Místecku vyrábí díly pro jeřáby, mosty a stavební stroje, zvýšit počet zaměstnanců o třetinu. K 280 pracovníkům přibere dalších osmdesát.

Vítkovice prodávají v aukci nemovitosti

Strojírenská skupina Vítkovice Machinery Group zahájila aukční prodej svých vybraných nemovitostí. Jsou to pozemky i budovy, jež mají ve vyvolávacích cenách celkovou hodnotu zhruba šestnáct milionů korun.

UberSelect nabídne v Praze vyšší kvalitu

Alternativní taxislužba Uber plánuje v Praze spustit novou službu UberSelect, jízdu limuzínou s profesionálním řidičem. Cílí na cestující, kteří jsou ochotni připlatit si za vyšší kvalitu, a zároveň na šoféry, kteří jezdí s lepšími vozy. Služba má fungovat během několika týdnů. /čtk/

261444/10

INZERCE

**MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
STAND-UP KOMEDIE**

3. - 12. LISTOPAD 2016

WWW.PRAHAHACOMEDY.COM

VSTUPENKY na WWW.TICKETPRO.CZ a WWW.GOOOUT.CZ

EU má novou obranu proti dumpingu z Číny

■ Evropská komise připravila nová pravidla pro anti-dumping tak, aby mohla dál postihovat nekale levné dovozy z Číny. Kritici tvrdí, že novinka ohrozí evropský průmysl.

Jan Stuchlík

Evropa by už brzy nemusela řešit dilema, jestli je Čína tržní, nebo netržní ekonomika. „Teď budeme měřit všem stejným metrem,“ ohlásila evropská komisařka Cecilia Malmströmová, když předložila návrh nových nástrojů obrany evropského trhu před dumpingem. V prosinci vyprší část přístupové dohody Číny ke Světové obchodní organizaci (WTO), která by podle některých právních výkladů zabránila unii používat pro stanovování sankčních cel stávající přísnější metodu.

„Nová metodika je plně v souladu s pravidly WTO. V pátek návrh probere s ministry obchodu členských zemí. Zároveň ho posíláme i do Evropského parlamentu,“ uvedla Malmströmová. Nově bude komise zkoumat, jestli tržní prostředí v exportní zemi příliš neovlivňuje stát. Například jestli na trhu dominují státem vlastněné nebo ovládané firmy, jestli stát prostřednictvím vlastnictví firem může ovlivňovat ceny, nebo jestli vládní politiky preferují domácí dodavatele nebo dávají firmám přístup k výhodnějšímu financování. V příložené dopadové analýze komise ukazuje, že Čína všechna tato kritéria splňuje, a proto

PROTESTY ODBORÁŘŮ. Na deset tisíc hutnických odborářů v Bruselu žádalo větší ochranu evropského trhu.

se výše sankčních cel nemožnou počítat z rozdílu mezi dovozními cenami a cenami na čínském trhu, jak je běžné u tržních ekonomik.

Jako měřítko spravedlivých dovozních cen komise v takovém případě použije mezinárodní ceny dovozeného zboží či výrobní náklady v jiných zemích, které jsou na stejném stupni vývoje jako posuzovaný stát. Nově vypočítaná antidumpingová cla by v případě Číny činila v průměru 35 procent, zatímco teď je to 39 procent. Případný vyšší dovoz z Číny by mohl ohrozit zhruba 20 tisíc pracovních míst, spočítala komise. Zástupci průmyslových odvětví ohrožených dovozy z Číny, která jsou sdružena v asociaci AEGIS, nová pravidla kritizují. Nelíbí se jim, že komise se vzdala dosud platných pěti kritérií, podle nichž posuzovala, zda je dovozní země tržní ekonomikou. „To oslabuje základy evropské antidumpingové ochrany. Evropský průmysl bude zranitelnější,“ tvrdí Milan Nitzschke, mluvčí AEGIS.

Komise: Evropu čeká růst

■ Evropské hospodářství v nejisté době roste jen mírně.

Evropská komise předpokládá, že ekonomika Evropské unie posílí v příštím roce o 1,6 procenta. Eurozóna podle predikce poroste o 1,5 procenta. Eurokomisař Pierre Moscovici zdůraznil, že růst je velmi mírný a ve stávající nejisté době

je třeba mírnou obnovu evropského hospodářství dál udržet a posilovat.

Pro letošní rok komise odhaduje růst celé EU o 1,8 procenta, eurozóny o 1,7 procenta. Ve srovnání s poslední předpovědí zveřejněnou na jaře tak komise jen o desetinu procenta zhoršila výhled pro eurozónu. Česká ekonomika podle predikce letos poroste o 2,2 procenta. Pro příští rok čeká evropská

komise růst českého HDP o 2,6 procenta a v roce 2018 ještě o desetinu procentního bodu více. Růst podpoří investice i posilování soukromé a veřejné spotřeby. Komise připomněla, že letošní odhad růstu HDP o 2,2 procenta představuje výrazný propad proti hodnotě 4,5 procenta z loňského roku. Důvody podle unijní exekutivy souvisejí s cyklem čerpání peněz z evropských fondů. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 9. 11. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,851
Čína	1	3,618
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,601
Japonsko	100	23,591
Kanada	1	18,261
Maďarsko	100	8,862
Norsko	1	2,964
Polsko	1	6,229
Rusko	100	38,682
Švédsko	1	2,702
Švýcarsko	1	25,031
Turecko	1	7,679
USA	1	24,521
Velká Británie	1	30,354

Akcie na pražské burze

9. 11. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,95	0,00 %
ČEZ	450,00	-0,99 %
Erste Bank	723,90	1,80 %
Fortuna	88,15	-0,40 %
Kofola	389,00	1,49 %
KB	899,90	-0,51 %
Moneta	82,30	-1,14 %
O2 CR	227,70	-0,13 %
Pegas	771,50	0,26 %
Philip Mor. ČR	12 443,00	1,29 %
TMR	717,00	-0,42 %
Unipetrol	181,40	-0,33 %
VIG	492,40	0,67 %
Celkový objem (v tisících korun)	842 750	

254365/72

INZERCE

Plyn levnější v rámci neregulovaných složek jeho ceny až o 30 %

www.ppas.cz **840 555 333**

PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ
Spojení energií i služeb

V Estonsku padla vláda

■ K moci se nejspíš dostane proruská Estonská strana středu.

Estonský parlament včera vyslovil nedůvěru premiérovi, což automaticky znamená pád vlády. Ministerský předseda Taavi Roivas odmítl odstoupit i po pondělním rozpadu dosavadní vládní koalice. Ta se v pondělí večer rozpadla, když ji opustili sociální demokraté (SDE) a konzervativci (IRL), kteří shodně požadovali odchod premiéra z Reformní strany.

Podle médií by mohla rychle vzniknout nová vládní koalice, zahrnující hlavní opoziční sílu, Estonskou stranu středu, považovanou

za proruskou. Nová vláda by nicméně podle expertů neměla vést k významnější změně zahraniční politiky země, která je členem Evropské unie a Severoatlantické aliance a která přijala euro.

Tallinn se má ve druhé polovině příštího roku chopit rotujícího předsednictví v EU. SDE a IRL jednají o nové vládě s druhou nejsilnější parlamentní formací, Estonskou stranou středu, jejíž 38letý šéf Juri Ratas je považován za budoucí-

ho premiéra. Jeho strana je velmi oblíbená u ruské menšiny, která tvoří čtvrtinu z 1,3 milionu obyvatel Estonska. Někteří estonští politici varují před Ratasem

Novým premiérem by se mohl stát Juri

Ratas,

šéf proruské Estonské strany středu.

v premiérském křesle jako před nebezpečným hraním s ohněm. Koalice tří stran, která vznikla loni v dubnu, disponovala v parlamentu

59 ze 101 křesel: 30 poslanců patřilo

k Reformní straně,

15 k SDE a 14 k IRL. Nová koalice v čele s proruskými centristy by mohla mít 56 křesel. /čtk/

Kuba připravuje vojenské manévry

Připravit armádu, aby byla schopna čelit „různým nepřátelským akcím“. To je oficiální důvod vyhlášení vojenských manévru na karibském ostrově Kuba. Potvrdila to vláda v Havaně. Oznámení bylo vydáno téměř současně se zprávou, že v amerických prezidentských volbách zvítězil kandidát republikánů Donald Trump. Havana ale cvičení s Trumpovým vítězstvím nespojuje.

Jde již o sedmé strategické cvičení pod názvem Bašta (Bastion), které Havana častěji vyhláší v reakci na zvý-

šené napětí se Spojenými státy, uvedla agentura AP.

První takové cvičení se konalo v roce 1980 po zvolení Ronalda Reagana americkým prezidentem. Oznámení o cvičení vydaly tamní noviny na titulních stranách, tradičně vytisknuté rudým inkoustem. Podle informací bude armáda a ministerstvo vnitra testovat „připravenost země“ ve dnech 16. až 20. listopadu. Cvičení má zahrnovat přesuny vojenské techniky i výbuchy „v případech, kdy jich bude zapotřebí“.

/čtk, msc/

CVIČENÍ BASTION. Kubánští vojáci se již posedmé budou připravovat pod názvem Bastion na nepřátelské akce.

Evropská komise zkritizovala Turecko

Evropská komise včera v kriticky vyznívajícím zpráve upozornila na nedostatky Turecka v oblastech, jako je právní stát, nezávislost soudnictví či základní práva. Učinila tak v pravidelném hodnocení všech kandidátů na členství v EU, jimiž jsou nyní zejména balkánské země. Podle Ankary je zpráva nekonstruktivní a neprospěje vzájemným vztahům Turecka a unie.

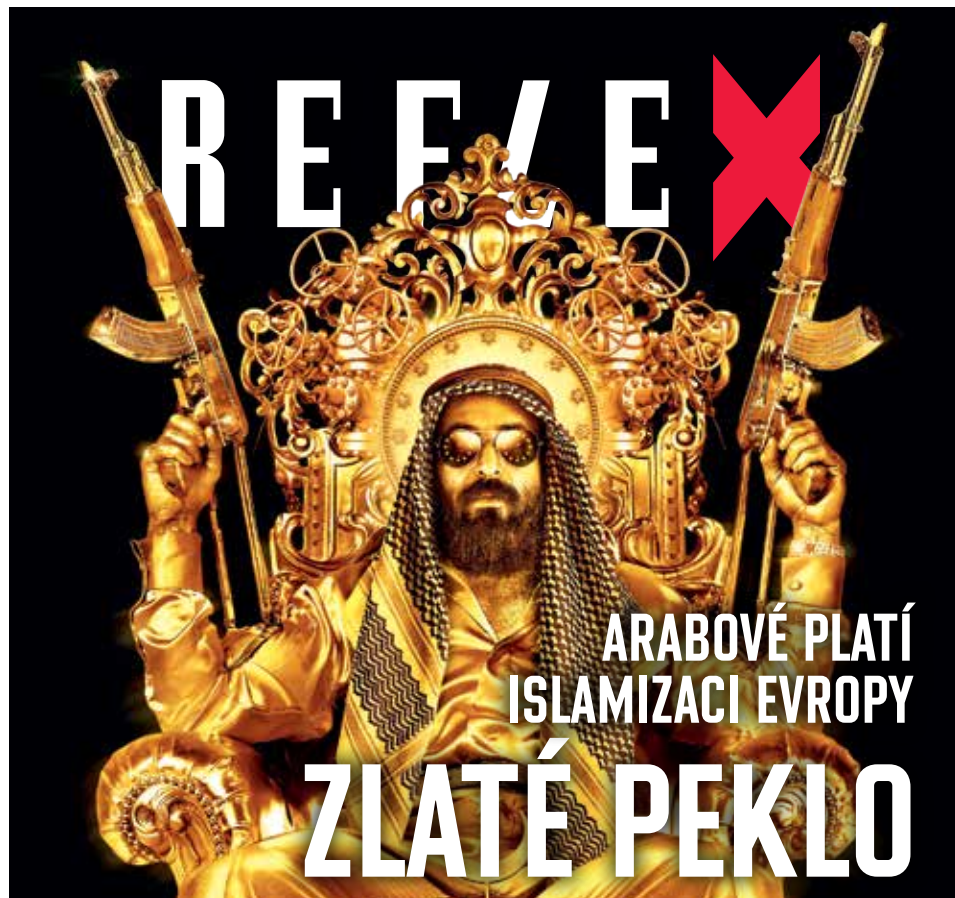
Turecký ministr pro evropské záležitosti Ömer Çelik ke zprávě řekl, že v některých bodech postrádá objektivitu. Podle něj se také EU vzdálila vizím svých zakladatelů.

Turecko je kandidátskou zemí od roku 2005. Roky se vleklou jednání o jeho vstupu do EU dostala nový impuls na jaře, kdy se EU s Ankarou dohodla na způsobu, jak výrazně omezit vlnu migrantů z Blízkého východu do Evropy. To se podařilo.

Jenže v polovině července došlo v Turecku k neúspěšnému pokusu o puč a turecké úřady zareagovaly tvrdým postihem oponentů režimu, což si vysloužilo kritiku ze strany EU. Nespokojenost dala naposledy v úterý najevo šéfka unijní diplomacie Federica Mogheriniová. /čtk/

260575/94

INZERCE

PRÁVĚ V PRODEJI

Tvář dne

„Jsme na ni hrdí. Odvedla skvělou práci a ještě zdaleka neskončila,

řekl o Hillary Clintonové šéf její kampaně John Podesta

Foto Reuters

Komentář

Tereza Zavadilová

Nostalgie, Donald a globalizace

Představme si takový svět, ve kterém je všechno jasné a v pořádku. Otec rodiny chodí do práce pár kroků od svého laciného, ale pěkného domku. Jeho manželka se příkladně stará o rodinu a vždy ho přivítá teplou večeří. Mužův plat stačí i na slušné zabezpečení jeho dětí, byť otec sám není nijak vzdělaný. Zemi vládne osvícený politik, lidé v ulici se znají. Cizinci a přistěhovalci jsou tam, kde je jejich místo. Hlava rodiny má svůj den rozdělen na práci a volný čas. Jeho zaměstnání mu dává jisté postavení, jeho šéf je přísný, ale spravedlivý. Sousedství žije v poklidu a bezpečí.

Je to svět školních čítanek a nostalgických filmů. Ve skutečnosti nikdy takový nebyl, ale všichni někde vzadu v hlavě máme, že by takový být mohl. Měl. I kdyby v tu chvíli někde jinde zuřila studená válka.

Barvotiskový ideál dostal krutou ránu globalizací.

Čím více se ten bezpečný domov vzdaluje, tím více ho chceme. Nikdo přece nechce nepřehledný a nebezpečný svět. A nejlepším politickým marketingem dneška je snaha tuto představu slibem oživit. Ukázat ji v celé její kráse. Šíběři typu Donalda Trumpa to dobře vědí.

Když na přelomu tisíciletí metali anarchisté dlažební kostky do výloh McDonaldů a jiných tehdejších symbolů

Když před lety létaly kameny do výloh McDonaldů, nikdo moc nechápal, o co jde. Pak přišla finanční krize s velkou deziluzí.

globalizace, nikdo včetně mnoha účastníků demonstrací moc nechápal, o co jde. Globalizace spolu s rozvojem technologií nesla přísliby skvělé budoucnosti, v níž se bohatství celé zeměkoule bude postupně zvedat, a obrazy starého dobrého světa šel trochu do pozadí. Každý chtěl cestovat, někdo migrovat, pracovat v zahraničí, mít nejnovější mobil i ledničku a také trochu pomoci té chudé Africe. Otevřely se trhy i hranice. Tehdejší premiér

Miloš Zeman zářil, když v Česku vítal miliardové investory. Všem bylo dobře, Západu, který dával, i Východu, který dostával. Trh všechno vyřeší, z neoliberalismu byl neomylný, mainstreamový směr.

Pak přišla finanční krize s velkou deziluzí nad tím, že volný pohyb kapitálu má své stinné stránky. My jsme finanční krizi nezavinili, a přesto trpíme, ozývalo se odevšad. Pak se zhoršily násilné konflikty na Blízkém východě a ejhle, i volný pohyb osob má svá negativa. Mezitím sociální sítě pomáhají šířit všechny názory, různé odvážné návrhy řešení a také paniku, až jde z celého světa jen hluk a strach. Z neoliberalů jsou rázem ti nejzarytější konzervativci. Chtějí zavřít hranice, vrátit cla, vrátit se... Domů, k táto-vi. Do toho barvotiskového bezpečí.

Paradoxem doby je, že nositeli obrázků nostalgického domácího štěstí jsou ti, kteří na globalizaci svého času docela hezky vydělali. Jim nevzala práci ani nezdrazila domovy. Třeba takový Donald Trump stavěl své nemovitosti po celém světě stejně radostně, jako „český Trump“ Miloš Zeman přestřihával pásky u nových továren. Jenomže nejen u nás, ale ani v Americe neumějí vyčarovat z obrázků skutečnost.

Glosa

Pomalu, ale jistě?

Inflace nesměle vystrkuje růžky. Řítnový růst spotřebitelských cen v meziročním srovnání byl o 0,2 procentního bodu vyšší, než očekávala centrální banka. Vliv na to měla některá sezonní zdražení zboží. Nejde sice o ohromující údaj, ale ekonomové tipují, že růst znamená nastupující trend. Inflace poroste, tlačit nahoru by ji měl především vývoj cen pohonných hmot.

Tempo nebude závratné, ke konci roku by se inflace mohla podle skeptiků vyšplhat nejvýš tak k jednomu procentu. Optimisté očekávají spíše 1,5 procenta. K inflačnímu cíli ČNB je to přece jenom ještě daleko. A už vůbec to neznamená, že během příštího roku by růst spotřebitelských cen mohl představovat kýžená dvě procenta, natož aby toto číslo třeba jen lehce přeskočil. Spekulace, že by centrální bankéři mohli opustit naordinovaný kurzový závazek skutečně zhruba v polovině roku 2017, s posledními údaji jistě posílí. Ale dál to budou jenom spekulace. Takže na levnější dovolenou se ještě netěšte.

Jana Havlígerová

Kresba Milan Kounovský

262033/15 ► ADVERTORIAL

Pro velký hotel je příliv kongresových turistů důležitý

■ Zajistit bezproblémový průběh konference pro dva tisíce lidí, postarat se o jejich pohodlí, ubytování a pohoštění je pro chodovský **Top Hotel Praha** samozřejmostí. „Hotel se skládá z patnácti vzájemně propojených budov umístěných na pozemku o rozloze **85 tisíc metrů čtverečních**. Dispozice hotelu tak umožňují hladký průběh i několika akcí najednou, které se navzájem neruší,“ říká **generální ředitel Top Hotelu Praha Radek Dohnal**.

Pavel Joska

ES Čím se vyznačuje špičkový prostor pro pořádání nejrůznějších eventů?
Za špičkový považují takový prostor, který nabídne klientovi dostatečnou variabilitu pro přípravu akce na míru, poskytuje dostatečné zázemí, technickou vybavenost, dobré akustické podmínky a v neposlední řadě také příjemné a stylové prostředí.

ES Jak je na tom váš Top Hotel Praha?
Náš hotel nabízí sály s mobilní dělicí stěnou, která dokáže prostor i v průběhu konference přetvořit během několika minut na přednáškový sál se samostatnou místností s cateringem, máme zkušenosti i s přímými televizními přenosy či videokonferencemi. Konaly se u nás různorodé projekty jako módní přehlídky, veletrhy, lékařské kongresy, soutěže krásy, výstavy automobilů, přilet na akci helikoptérou nebo třeba boxerské zápasy. Hotel se skládá z patnácti vzájemně propojených budov umístěných na pozemku o rozloze 85 tisíc metrů čtverečních. Dispozice hotelu tak umožňují hladký průběh

i několika akcí najednou, které se navzájem neruší.

ES Vlastní ubytovací kapacita je pro pořádání různých akcí jistě výhodou...
Jde o ohromnou výhodu. Představte si vícedenní kongres pro dva tisíce osob. Zajistit takovému množství lidí ubytování v blízkosti konání akce, zařídit, aby všichni bez problému zaparkovali, to je opravdu náročné. V Top Hotelu Praha však i při takovémto počtu účastníků zajistíte bez potíží kongresový prostor, ubytování, parkování – máme vlastní parkoviště pro 800 automobilů, stravování i následnou zábavu, sport či relaxaci pod jednou střechou.

ES Jaké technické zázemí se běžně požaduje od poskytovatele prostoru pro různé kongresy a eventy?
Technické zázemí se připravuje vždy po konzultaci s klientem dle parametrů akce, a to od základního ozvučení až po stavbu netradiční scény, přípravu na přímé televizní přenosy či videokonference.

ES Jak důležitá je pro velké hotely kongresová turistika?
Kongres či konference zpravidla přivádí do lokality velký počet hostů v jednom termínu. Díky tomu je pro každý

Foto: Top Hotel Praha 7x

Gastronomie je naší chloubou a náš catering je vyhlášený nejen v Praze a v České republice.

velký hotel příliv kongresových turistů velmi důležitý. Ještě silněji jsou samozřejmě na tuto skupinu orientovány kongresové hotely, pro které je zásadní nejen ubytování hostů, ale také možnost organizace samotné konference či kongresu.

ES Váš catering je doslova vyhlášený, vychutnat si jej mohou i významní hosté Pražského hradu. Při jakých dalších událostech využili pořadatelé vašich služeb?
Gastronomie je naší chloubou a náš catering je vyhlášený nejen v Praze a v České

republice. Několikrát jsme například zajišťovali catering k významným příležitostem na zahraničních ambasádách. Naše služby hojně využívají také přední české i zahraniční společnosti a státní instituce.

ES Vaši kuchaři patří mezi světové mistry v carvingu, tedy ve zdobném vyřezávání ovoce a zeleniny. Připravují svá umělecká díla tematicky na přání klientů?
Jistě, snažíme se vždy vyjít vstříc přání klienta. Ozdobné vyřezané melouny či dýně apod. jsou vždy dokonalou a originální ozdobou každého rautu, zvláště když se tematicky shoduje s danou akcí nebo se zaměřením firmy. Kuchaři Top Hotelu Praha patří mezi světové špičky v této umělecké disciplíně, o čemž svědčí i spousty ocenění a medailí, které si ze soutěží přivezli.

ES Nabízíte nejen velkolepé, ale i klasické možnosti občerstvení?

Top Hotel Praha ukrývá ve svých prostorách celkem pět restaurací. Všechny restaurace jsou nekuřácké, nabízejí bohatou nabídku pokrmů české i mezinárodní kuchyně a pro každou z nich je typický jiný interiér a atmosféra. Pivovarská restaurace například hostům přináší jedinečný gastronomický zážitek v podobě originální indické kuchyně. Naše restaurace nabízejí výhodné polední menu, takže k nám můžete zavítat na dobrý oběd s kolegy, ale i na romantickou večeři ve dvou. Kapacita našich restaurací se pohybuje od 50 do 450 osob, což našim hostům umožňuje uspořádat zde business snídani, obědy či večeře, malé rodinné oslavy, svatby i významná firemní setkání s rautem.

Top Hotel Praha – špička v konferenčním oboru

Jedinečné prostředí Top Hotelu Praha, největšího kongresového hotelu v Evropě, nabízí elegantní a prestižní prostory pro firemní akce všech rozměrů. Vyhlášený catering hotelu si objednáva dokonce i Pražský hrad či ambasády v evropských metropolích.

Čtyřhvězdičkový Top Hotel Praha má rozsáhlé zkušenosti s pořádáním nejrůznějších událostí. Za svou dvacetiletou historii hostil stovky úspěšných akcí a pyšní se jednou z nejširších nabídek služeb mezi českými hotely. O jeho nadstandardní kvalitě svědčí i prestižní ocenění Kongresový hotel roku 2013, 2014, 2015 a 2016. Už patnáctkrát se hotel umístil mezi stovkou nejlepších tuzemských firem a mnoho let obsazuje přední příčky žebříčku nejspolehlivějších firem z oblasti cestovního ruchu.

Top Hotel Praha nabízí kapacitu až pět tisíc kongresových míst, a to v pěti velkých kongresových sálech a šestnácti saloncích. V největším sále Top Congress Hall, který má výbornou akustiku, lze variabilně přichystat prostory až pro dva tisíce osob. Tento sál nabízí možnost TV přenosů, což umožňuje i konání velmi významných akcí.

Ubytovat se lze v některém z 810 komfortních pokojů různých typů, mezi nimiž nechybějí ani bezbariérové pokoje, byznys apartmány nebo exkluzivní prezident-ské apartmá. Stmelování pracovního kolektivu je možné zahájit ve wellness centru s několika druhy saun, plaveckým bazénem, vířivkou, solárium a s fitness. Dopřát si lze i příjemnou masáž, kupříkladu thajskou, sportovní či shiatsu. Hosté mají k dispozici rovněž

bowling nebo pět tenisových kurtů.

Top Hotel Praha je vyhlášen svou gastronomií. Z pěti stylových restaurací jmenujme například VIP restauraci Top Bohemia, která je zařízena ve francouzském stylu a nabízí nádherný výhled na Prahu. Vychutnáte si zde moderní pokrmy české i mezinárodní kuchyně vynikající kvality. Restaurace Moravia pak vedle kvalitních pokrmů české, moravské i mezinárodní kuchyně nabízí svým hostům výtečnou moravskou vína. Příjemné občerstvení poskytne také hotelový lobby bar se zimní zahradou a krbem. Kuchaři a cukráři Top Hotelu Praha se pravidelně umísťují na před-

ních příčkách kulinařských soutěží. Prvotřídní catering hotelu je rovněž velmi často dodáván na významné akce konané na Pražském hradě.

Chodovský Top Hotel Praha hosty již po vstupu okouzlí podmanivými interiéry. Prostory jsou zdobené freskami, vitrážemi, mosaznými lustry, fontánami a množstvím originálních obrazů. Na recepci návštěvníky vítá výzdoba z unikátních velkoplošných kamenných desek z onyxu

Top Hotel Praha v číslech

- 810 pokojů typu 4*, byznys apartmány
- 5 sálů a 16 salonků s kapacitou až 5000 míst
- TOP Congress Hall pro 2000 osob
- Parkování až pro 800 vozů
- 5 stylových restaurací

dovezených z Nepálu. Nechybějí ani originální fotografie předního českého fotografa Jadrana Šetlíka. Výjimečná je též rozlehlá japonská zahrada s altánky, fontánami a s možností přistání helikoptéry a balonu. Hotel má rovněž vlastní parkoviště pro 800 automobilů a třicet autobusů. /lum/

Lákavá exotika Zdeňka Buriana

■ Nakladatelství Plus vydává obří poctu ilustrátorovi Zdeňku Burianovi. Na 400 stranách připomíná jeho tvorbu z let 1927–1942.

Stanislav Šulc

Ilustroval téměř 500 knih, navrhnul obálky k 600 publikacím, celkem je na jeho kontě kolem deseti tisíc ilustrací, navíc jeho dílo pro mnohé definovalo exotické

krajiny a zvířata. Zdeněk Burian patří k nejvýraznějším a nejdůležitějším výtvarníkům minulého století. Přesto jeho jméno nebývá řazeno mezi největší tuzemské umělce minulého století. A to proto, že tvořil především užité umění a volné tvorbě se věnoval spíše méně.

Zdeněk Burian
za svůj život ilustroval
kolem

500

knih a navrhl obálku
k 600 publikacím.

Rehabilitovat Buriana jako umělce se pokouší výpravná publikace nakladatelství

Plus Dobrodružný svět

Zdeňka Buriana,

v níž editoři

shromáždili

jeho ilustrace

z let 1927–1942,

především pro

nakladatelství

J. R. Vilímek.

Mimořádná

knih je v dobrém

slova smyslu

staromilecká. Desky

jsou z plátna, papír je

křídový a velmi kvalitní, co

ilustrace, to samostatná stránka a pod každou z nich je také popiska s úryvkem textu a technické specifikace daného obrazu. Ondřej Neff v předmluvě připomíná, že dnešní možnosti reprodukce jsou na úrovni, o níž se Burianovi ani nezdálo. Vzdálené světy tohoto kreslí tak jsou v nejvyšší možné kvalitě, tvůrci do výboru dokonce nezařadili žádnou kresbu, u níž nebyl k dispozici originál.

Zajímavý je také textový doprovod. Každá část se věnuje konkrétní knize či autorovi, k nimž Burian vytvořil ilustrace. Autoři představí zápletku románů (většinou dnes již zapomenutých), význam spisovatele a také důvody, proč daná kniha tehdy vyšla, jak byla populární a jak se na vydání podílel právě Burian. Jde tak mnohdy o zajímavý vhled do zcela jiné doby pro knižní kulturu a technologii vydávání populární beletrie. Závěr publikace pak obstará znalec Burianova díla Rostislav Walica, který v rozsáhlé studii shrnuje celou Burianovu tvorbu, vrací se k motivu a tématu.

Předvánoční trh se plní velmi zajímavými a velkorysími tituly. Dobrodružný svět Zdeňka Buriana patří k tomu nejlepšímu a nejzajímavějšímu, co na něm můžete pořídit.

Ondřej Müller, Rostislav Walica: Dobrodružný svět Zdeňka Buriana

Nakladatelství: Plus, 2016
Hodnocení: 90 %

Minirecenze

KNIHY

Dan Simmons: Páté srdce

(Nakladatelství: Mystery Press)
Dan Simmons je českému čtenáři důvěrně známý především díky románům Kantos Hyperionu a Hladové hry. Ovšem žánrové portfolio jeho tvorby je rozmanitější a vedle sci-fi a hororů píše i detektivky. Což je i případ Pátého srdce, ve kterém Simmons rozšířil řady pokračovatelů A. C. Doylea. Klasického Sherlocka Holmesa však Páté srdce nenabídne, protože Simmons jde ve svém románu o něco dál než jeho předchůdci. Autor sice nabízí detektivku zasazenou do historických reálií, ale vedle toho přidává literární studii Doyleových/Watsonových příběhů, kterou ústy druhého protagonisty Henryho Jamese glosuje. Obě dějové linky pak společně utvářejí povedenou detektivku, na níž lze vedle precizního vyprávěčského řemesla ocenit hlavně znalosti Sherlockova kánonu, dobových událostí a života.

Martin Stručovský

Tipy

E15

HBO • 22.25

ANT-MAN

Hlavní roli v povedené komiksové adaptaci ztvárnil komik Paul Rudd.

Vnímavý pohled za evropský břeh

■ Vítězný film letošního Berlinale **Fuocoammare: Požár na moři** ukazuje migrantskou krizi jinak, pomocí pohledu na život obyvatel ostrova Lampedusa.

Iva Přivřelová

Berlinale má pověst nejpolitictějšího ze všech tří důležitých evropských filmových festivalů.

A tak se mohlo zdát letošní vítězství dokumentu **Fuocoammare: Požár na moři** dotýkajícího se osudu migrantů jasně předem. Udělení Zlatého medvěda italskému tvůrci Gianfranku Rosimu ovšem nebylo jen proklamativní politické gesto. Na to je jeho novinka, která vstoupila do českých kin, příliš dobrá.

Požár na moři spojuje aktuální uprchlickou krizi

s každodenním životem na Lampeduse, ostrově mezi Tuniskem a Sicílií, jehož obyvatelé byli odjakživa spojení s mořem a vždy před ním měli respekt. Filmař, který s jiným dokumentem už vyhrál festival v Benátkách, došel ve svém promyšleném pozorovatelském stylu ještě dál. Dílo postavené na kontrastu dramatu na moři a běžných dějů na pevnině, především ze života dvanáctiletého

Itala, nenásilně vybízí k novému pohledu.

Kdo chce, může problémy ústředního protagonisty s návaly úzkosti i s šilhavým „líným“ okem, které se musí „naučit“

znovu vidět, brát jako metaforu evropského přístupu k lidem, již platí stovky dolarů za cestu, při níž vždy někdo zemře.

Rosi zůstává na jednu stranu nezájímavým, většinou lakonickým pozorovatelem s často statickou

Foto artcam

kamerou. Diváky neovlivňuje komentářem ani hudbou a hrozivé, ke konci i trochu vyděračské záběry na samotné uprchlíky nechává až na závěrečnou čtvrt hodinu. Přesto má jeho film silné humanistické srdce. Jeho neokázalým hrdinou je stárnoucí lékař, který spojuje obě roviny a účastní se nejsilnějších scén. Rosi nepoučuje, nemoralizuje,

nechce naše peníze. Místo toho klidně a empaticky vybízí dívat se za břeh.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Fuocoammare: Požár na moři

(dokument, Itálie/Francie, 108 minut)

Režie: Gianfranco Rosi

Premiéra: 3. listopadu

Hodnocení: 90 %

Praha oslaví Den flamenka

Hudebně tanečním představením **Vypravěčka** Jany Drdácové a Anežky Hessové dnes v pražské

La Fabrice odstartuje čtyřdenní oslava mezinárodního Día del Flamenco neboli Dne flamenka. Akce nabídne hudební i taneční představení, filmy, výstavu i flamenkové fiesty. „Cílem festivalu je přivážet do České republiky zahraniční umělecké hvězdy flamenka a upozornit na tento energii nabitý žánr v širších souvislostech,“ říká k festivalu Den flamenka jeho ředitelka Karol Martinová.

K hlavním zahraničním hvězdám budou patřit španělští taneční mistři Adela (na snímku) a Rafael Campallo. Představí se inscenací **Campallerías** v Divadle U Hasičů v sobotu 12. listopadu. /sul/

259878/18

INZERCE

Hudba MeetFactory

Asaf Avidan (IL)

Vstupenky
www.meetfactory.cz
 MeetFactory – prostor pro živé umění

Foto dne

LOUČENÍ. Indická vláda se v rámci boje s korupcí a šedou ekonomikou rozhodla náhle zrušit bankovky v hodnotě 500 a tisíc rupií (asi 180 a 360 korun). Lidé, kteří vlastní od včerejší noci neplatné bankovky, si je budou moci uložit na bankovních a poštovních spořicíh účtech do konce roku. Každý, kdo se pokusí uložit velkou sumu peněz, se stane terčem indických daňových úřadů.

Trendy

Hra s mozky se dostává na další úroveň

■ Honba lidstva za stále vyšší pracovní efektivitou se díky novému rádiu posunula do dalšího vývojového stupně.

Lidé jsou v posledních letech stále více zaměstnaní, musí toho stihnout více, musí zpracovat více informací a vykázat větší objemy odvedené práce. Oproti neustále se prodlužujícímu seznamu povinností a úkolů se však rozšiřuje také seznam věcí, které nás od povinností

rozptylují. Mnozí řeší potíže se soustředěním chemií, některým stačí klasické špunty do uší, další si zase pustí oblíbenou hudbu.

Právě poslech hudby se stal terčem několika posledních výzkumů, které se jejich tvůrci snaží překlomit do tržní podoby a oslovit jednak ne-soustředěné jedince, kolegy neurology i hipstery, kteří se rádi činí „zajímavými“

používáním netradičních technologických vychytávek. Jednou z nich se na jaře letošního roku stal přehrávač Nervana, který do poslechačova levého ucha prostřednictvím speciálních sluchátek pouští slabý elektrický proud. Jeho intenzitu a výkyvy přitom reguluje podle tempa a rázu hudby, která zrovna hraje. Proud podle firmy Boca Raton,

kteřá za elektronickým bazmekem stojí, vzdáleně stimuluje bludný nerv a navozuje po několika minutách poslechu pocit „omámenosti“ či „uvolněnosti“, který je velmi podobný následkům požití marihuany. Ostatně, efekt při rozsáhlejší testování potvrdilo hned několik redaktorů technologických plátek, kteří se horlivě k testování přihlásili.

Bez elektrického proudu, zato ale se zárukou správného přizpůsobení poslouchané hudby, se nyní snaží trh prorazit dva neurologové s aplikací Brain.FM.

Jde o streamovací aplikaci pro chytré mobilní telefony, například jako známý Spotify či Deezer. Hudba v aplikaci je však neurology garantována jako „nejefektivnější navozovač“ kýženého stavu mysli. Za čtyřicet dolarů nabízí doživotní garanci na hudební či jiné „zvukové“ mixy vedoucí ke zvýšení soustředění, ke klidnému usínání nebo i krátkému relaxu uprostřed dne. Brain.FM se opírá o dvě pilotní studie, které jsou aktuálně ve stádiu sekundárního ověření a nebyly zatím oficiálně publikovány. /msc/

Ke zvýšení
výkonu
jedince začínají
některé projekty
přístupovat
vědecky.